

Beoordelingsrichtlijn

Ontwerp, Realisatie, Beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen

BRL SIKB 11000

Versie 2.0, 02-10-2014

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Doel en onderwerp	5
1.2	Toepassingsgebied	5
1.3	Eisen aan de uitvoering	7
1.3.1	<i>Protocol</i>	7
1.3.2	<i>Alternatieve werkwijzen</i>	7
1.4	Status	8
1.5	Samenhang met andere normatieve documenten	9
1.5.1	<i>Nederlandse en internationale normen</i>	9
1.5.2	<i>Normatieve documenten in beheer bij SIKB</i>	9
1.5.3	<i>Andere normatieve documenten</i>	9
1.6	Definities	10
1.7	Afkortingen	13
1.8	Leeswijzer	14
2	Eisen aan het proces	15
2.1	Opdrachtvorming met de opdrachtgever	15
2.2	Ontwerp	15
2.2.1	<i>Vastlegging uitgangspunten</i>	16
2.2.2	<i>Onderzoek en rapportage</i>	16
2.2.3	<i>Informatieoverdracht</i>	16
2.3	Detail Engineering	17
2.3.1	<i>Detail ontwerp en materiaaleisen</i>	17
2.3.2	<i>Regeling en monitoring</i>	17
2.3.3	<i>Verslaglegging detailengineering</i>	17
2.4	Realisatie	17
2.4.1	<i>Planning</i>	18
2.4.2	<i>Werkvoorbereiding</i>	18
2.4.3	<i>Uitvoering</i>	18
2.4.4	<i>In bedrijfsstelling en testen</i>	18
2.4.5	<i>Revisie</i>	18
2.5	Beheer en onderhoud	19
2.5.1	<i>Beheerplan</i>	19
2.5.2	<i>Onderhoud</i>	20
2.5.3	<i>Oorzaakanalyse</i>	20
2.6	Veiligheid	20
3	Eisen aan het kwaliteitsmanagementsysteem	21
3.1	Kwaliteitsmanagementsysteem	21
3.1.1	<i>Kwaliteitsmanagementsysteem</i>	21
3.1.2	<i>Documentatie van het kwaliteitsmanagementsysteem</i>	21
3.2	Organisatie en vakbekwaamheid	22
3.2.1	<i>Organisatie en personeel</i>	22
3.2.2	<i>Kwalificatie, opleidings- en ervaringseisen personeel</i>	22
3.2.3	<i>Opleiding nieuwe medewerkers</i>	23
3.2.4	<i>Opleiding tijdens loopbaan</i>	24
3.2.5	<i>Inhuren personeel</i>	24
3.2.6	<i>Uitbesteden van werkzaamheden</i>	24
3.2.7	<i>Klachten en afwijkingen</i>	25
3.2.8	<i>Archivering</i>	25
3.3	Interne audit	26
3.4	Interne kwaliteitsbewaking en projectinspectie	26

3.4.1	<i>Uitvoering</i>	26
3.4.2	<i>Frequentie</i>	26
3.4.3	<i>Vastlegging van gegevens</i>	26
3.5	Directiebeoordeling	27
3.6	Inkoop en beheer materiaal en materieel	27
3.6.1	<i>Inkoop</i>	27
3.6.2	<i>Beheer</i>	27
3.7	Beheersing van afwijkingen	27
3.8	Certificering en informatie aan de certificatie-instelling	28
4	Eisen aan de certificering	30
4.1	Onafhankelijk adviesorgaan	30
4.2	Certificatie-instelling	30
4.2.1	<i>Accreditatie</i>	30
4.2.2	<i>Functies binnen de certificatie-instelling</i>	30
4.2.3	<i>Auditteam Bodemenergiesystemen</i>	31
4.2.4	<i>Reviewer en beslisser</i>	31
4.3	Toelatings- en opvolgingsonderzoeken	32
4.3.1	<i>Afbakening van te certificeren bedrijf en processen</i>	32
4.3.2	<i>Toets op het kwaliteitsmanagementsysteem</i>	32
4.3.3	<i>Toelatingsonderzoek</i>	33
4.3.4	<i>Opvolgingsonderzoek</i>	34
4.3.5	<i>Tijdsbesteding</i>	35
4.3.6	<i>Rapportage</i>	36
4.4	Werkwijze certificatie-instelling	36
4.4.1	<i>Beslissing over certificaat verlening</i>	36
4.4.2	<i>Certificaat afgifte</i>	37
4.4.3	<i>Certificaat continuering</i>	37
4.4.4	<i>Marktinformatie</i>	38
4.4.5	<i>Sancties jegens de certificaathouder</i>	38
4.4.6	<i>Geheimhouding, klachten en geschillen</i>	39
4.4.7	<i>Archivering</i>	39
4.4.8	<i>Communicatie tussen de CI-en en het CCvD Bodembeheer</i>	40
4.5	Certificaat-overname	41
	Bijlage 1 Literatuur	42
	Bijlage 2 Reglement voor het gebruik van het beeldmerk	43
	Bijlage 3 Aanwijzingen voor af te geven certificaten	44

Eigendomsrecht

Deze beoordelingsrichtlijn is opgesteld in opdracht van en uitgegeven door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB). Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Bodembeheer, ondergebracht bij SIKB, beheert deze beoordelingsrichtlijn inhoudelijk. De actuele versie van de beoordelingsrichtlijn staat op de website van SIKB (www.sikb.nl) en is op elektronische wijze tegen ongewenste aanpassingen beschermd. Het is niet toegestaan om wijzigingen aan te brengen in de originele en door het CCvD Bodembeheer goedgekeurde en vastgestelde teksten met het doel hieraan rechten te (kunnen) ontlenuen.

Vrijwaring

SIKB is behoudens in geval van opzet of grove schuld niet aansprakelijk voor schade die bij de certificatie-instelling, het gecertificeerde bedrijf of derden ontstaat door het toepassen van deze beoordelingsrichtlijn met het bijbehorende protocol en het gebruik van deze certificatieregeling.

© Copyright SIKB

Overname van tekstdelen is toegestaan met bronvermelding. Alle rechten berusten bij SIKB.

Bestelwijze

Deze beoordelingsrichtlijn en het bijbehorende protocol zijn in digitale vorm kosteloos te verkrijgen via de website van SIKB. Een ingebonden versie kunt u bestellen tegen kosten, op te vragen bij de SIKB.

Updateservice

Door het CCvD Bodembeheer vastgestelde mutaties in deze beoordelingsrichtlijn zijn te verkrijgen bij SIKB. Via www.sikb.nl kunt u zich aanmelden voor automatische toezending van mutaties. U kunt daar ook verzoeken tot toezending per post van de gratis reguliere nieuwsbrief van SIKB, info@sikb.

Helpdesk/gebruiksaanwijzing

Voor vragen over inhoud en toepassing van deze beoordelingsrichtlijn kunt u terecht bij uw certificatie-instelling of SIKB. Voor geschillen zie de klachten- en geschillenregeling in deze beoordelingsrichtlijn.

1 Inleiding

1.1 Doel en onderwerp

Deze beoordelingsrichtlijn heeft tot doel de proceseisen aan het te certificeren bedrijf en aan de certificatie-instelling voor het procescertificaat voor "Ontwerp, Realisatie, Beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen" vast te leggen.

Daar waar in deze beoordelingsrichtlijn wordt gesproken over het certificaat voor "bodemenergiesystemen", wordt bedoeld het procescertificaat voor Ontwerp, Realisatie, Beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen.

Deze beoordelingsrichtlijn en het daarbij horende protocol 11001, vormen samen het certificatieschema voor het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen. Dit certificatieschema bevat alle relevante eisen die de grondslag vormen voor de afgifte en instandhouding van een procescertificaat voor Ontwerp, Realisatie, Beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen.

Naast de eisen, die in dit certificatieschema zijn vastgelegd, stellen de certificatie-instellingen aanvullende algemene procedure-eisen van certificatie, zoals vastgelegd in het certificatiereglement van de betreffende certificatie-instelling.

Het door de certificatie-instelling af te geven certificaat wordt aangeduid als een certificaat voor BRL SIKB 11000.

Voor besluitvorming en handhaving m.b.t. bodemenergiesystemen zijn voor de overheid enkele documenten opgesteld die samenhang hebben met deze beoordelingsrichtlijn. Voor het bevorderen van uniformiteit van beoordeling en beschikkingverlening m.b.t. bodemenergiesystemen, is de BesluitvormingsUitvoeringsMethode voor provinciale taken (BUM) opgesteld. Parallel hieraan is de HandhavingsUitvoeringsMethode (HUM) opgesteld ter bevorderen van uniformiteit in optreden door middel van overdracht van praktijkgerichte kennis ('consistent en consequent optreden') en het stimuleren van bevoegde gezagsorganen om adequaat toezicht te houden.

Toelichting

Met de opstelling van de beoordelingsrichtlijn is rekening gehouden met de in de BUM en HUM vastgestelde criteria. De beoordelingsrichtlijn is opgesteld met het oog op de wettelijke eisen. Met de certificering conform BRL SIKB 11000 wordt verondersteld te voldoen aan deze eisen.

Het CCvD Bodembeheer streeft ernaar geen ruimte te laten voor verschillende interpretaties van de in dit certificatieschema opgenomen begrippen en eisen. Toch kan het voorkomen dat in de operationele fase verschillen in interpretatie over de normteksten ontstaan tussen gebruikers van de documenten, zoals certificatie-instellingen, certificaathouders, toezichthouders van het bevoegde gezag of anderen. Een dergelijke discussie tussen private partijen kan leiden tot een voorstel tot wijziging van de normteksten, terwijl een dergelijke discussie tussen een private en een publieke partij kan leiden tot een besluit over het geval door ultimo de Raad van State. In alle gevallen is het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer beslissend voor de beoordeling of de normteksten gewijzigd of verduidelijkt moeten worden en, als dat het geval is, voor het correct verwerken in de normteksten van door anderen ingebrachte voorstellen en genomen besluiten.

1.2 Toepassingsgebied

Deze beoordelingsrichtlijn is onderdeel van een certificatieschema voor:

- het ontwerp van het in hoofdstuk 1 van protocol 11001 vermelde ondergrondse deel van bodemenergiesystemen;

- de detail engineering van het in hoofdstuk 1 van protocol 11001 vermelde ondergrondse deel van bodemenergiesystemen;
- de realisatie van het in hoofdstuk 1 van protocol 11001 vermelde ondergrondse deel van bodemenergiesystemen;
- het beheer en onderhoud van het in hoofdstuk 1 van protocol 11001 vermelde ondergrondse deel van bodemenergiesystemen;
- het gehele proces van het hierboven genoemde ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen, inclusief de voor een goede uitvoering benodigde secundaire processen, dat begint bij de acceptatie van de opdracht en dat eindigt bij de overdracht van informatie en/of verslaglegging van de ontwerpfase en/of overdracht van revisiebescheiden van de realisatiefase en/of een beheerplan voor de beheer- en onderhoudsfase, aan de opdrachtgever.

Het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn betreft een proces in de zin van NEN-EN-ISO/IEC 17065. De input voor dit proces bestaat uit de opdracht voor het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen. De output van het proces bestaat uit "goed" werkende bodemenergiesystemen die daadwerkelijk energiebesparing opleveren, robuust en betrouwbaar zijn en voldoen aan de eisen ten aanzien van duurzaam gebruik van de ondergrond, tastbaar gemaakt door de beschrijving daarvan in de verslaglegging van de ontwerpfase, revisiebescheiden van de realisatiefase of een beheerplan voor de beheer en onderhoudsfase. Onder "goed" wordt in dit kader verstaan "uitgevoerd volgens de eisen als gesteld door dit certificatieschema".

De reikwijdte van het af te geven certificaat is "het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen". Het betreft een procescertificaat.

Het bedrijf kan voor één of meerdere scopes het procescertificaat verkrijgen.

Er zijn een achttal scopes, te weten:

- 1a. Ontwerp van open systemen;
- 1b. Ontwerp van gesloten systemen;
- 2a. Detail engineering van open systemen
- 2b. Detail engineering van gesloten systemen;
- 3a. Realisatie van open systemen;
- 3b. Realisatie van gesloten systemen;
- 4a. Beheer en onderhoud van open systemen;
- 4b. Beheer en onderhoud van gesloten systemen.

Op het certificaat is aangegeven voor welke scope of scopes het bedrijf is gecertificeerd. Het certificaat geeft aan dat het bedrijf de uitvoering van de werkzaamheden en de preventie van fouten bij de uitvoering van werkzaamheden binnen het hierboven beschreven kader heeft georganiseerd.

Dit bovenwettelijke certificatieschema geeft invulling aan de inhoudelijke eisen voor het verkrijgen van het procescertificaat voor het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen. Het certificaat is verplicht voor het verkrijgen van een erkenning zoals vastgelegd in art. 15 Bbk (Besluit bodemkwaliteit). In art. 2.1, lid 1 onderdeel 18 Rbk (Regeling bodemkwaliteit) zijn het 'ontwerpen, realiseren, beheren en onderhouden ondergrondse deel bodemenergiesystemen' gedefinieerd als een van de werkzaamheden waarop de erkenningverplichting van toepassing is. Art. 25 Bbk bepaalt dat normdocumenten van toepassing zijn. Art. 2.7 en bijlage C Rbk wijzen deze beoordelingsrichtlijn met protocol 11001 aan als normdocument volgens welke ontwerpen, realiseren, beheren en onderhouden ondergrondse deel bodemenergiesystemen moeten worden uitgevoerd. Een volgens dit certificatieschema gecertificeerd bedrijf is dan ook verplicht om het ontwerpen, realiseren, beheren en onderhouden ondergrondse deel bodemenergiesystemen uit te voeren volgens de eisen uit dit certificatieschema.

Dit certificatieschema bevat zowel wettelijke als bovenwettelijke eisen. Wettelijke eisen zijn als zodanig in de tekst herkenbaar gemaakt.

Deze beoordelingsrichtlijn is **niet** van toepassing op:

- het bovengrondse deel van bodemenergiesystemen, te weten: alle gebouwszijdige installaties (exclusief de scheidingswarmtewisselaar als dit bij de in paragraaf 4.1 of 8.1 van protocol 11001 beschreven stap is overeengekomen), inclusief de automatiseringsinstallatie voor regeling, monitoring en beveiliging van het ondergrondse deel;
Toelichting
De automatiseringsinstallatie is zodanig nauw verbonden met het gebouwbeheersysteem (GBS), dat deze tot het bovengrondse deel behoort. Monitoring en beheer van het ondergrondse deel vindt dus via het bovengrondse deel plaats. Hiertoe wordt het RTO opgesteld. De hierin op te nemen eisen zijn beheereisen van het ondergrondse deel, zodat die eisen wel zijn opgenomen in deze beoordelingsrichtlijn.
- bodemenergie die onder de mijnbouwwet valt (>500m diepte);
- het vastleggen van technische kwaliteitseisen. Deze zijn vastgelegd in het protocol dat genoemd is in paragraaf 1.3;
- bodemenergiesystemen waarvan in hoofdstuk 1 van protocol 11001 is aangegeven dat die niet onder de werkingssfeer van het protocol vallen.

1.3 Eisen aan de uitvoering

1.3.1 Protocol

De eisen aan het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen zijn, zoveel mogelijk gekwantificeerd, vastgelegd in het hieronder vermelde protocol.

Protocol	Titel
11001	Ontwerp, realisatie en beheer van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen.

In protocol 11001 zijn verschillende scopes beschreven voor het ontwerp, realisatie en beheer van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen. Voor het behalen van een procescertificaat voor het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen voor een bepaalde scope (zie paragraaf 1.2) toont het bedrijf aan te voldoen aan de eisen uit dit certificatieschema op basis van ten minste één in het protocol beschreven scope.

Toelichting

SIKB kan in de toekomst protocollen aan dit certificatieschema toevoegen.

De voorgeschreven werkwijzen in normen en andere protocollen, waarnaar het hierboven genoemde protocol verwijst, maken deel uit van dit certificatieschema. Bij strijdigheid tussen teksten, enerzijds in het certificatieschema en anderzijds in in het certificatieschema genoemde andere documenten, zijn in het kader van de beoordeling door de certificatie-instelling of men een certificaat moet verlenen dan wel verlengen de teksten uit het certificatieschema altijd leidend.

1.3.2 Alternatieve werkwijzen

Een protocol onder dit certificatieschema is een werkomschrijving, waarbij het uitgangspunt is dat het bedrijf de activiteiten uitvoert volgens (een van) de in het protocol beschreven werkwijze(n). Het toepassen van een alternatieve werkwijze is toegestaan, mits:

- de alternatieve werkwijze voldoet aan de eisen in wet- en regelgeving en een kwaliteit levert die tenminste gelijk is aan die bij toepassing van (een van) de werkwijze(n) uit het protocol;
- het bedrijf voorafgaand aan de toepassing van de alternatieve werkwijze:
 - de inhoud van die alternatieve werkwijze beschrijft, inclusief onderbouwing dat de geleverde kwaliteit daarmee tenminste gelijk is aan die bij toepassing van (een van) de werkwijze(n) uit het protocol en een plan voor het volgen of het vastgestelde doel wordt gehaald;
 - toestemming heeft verkregen van de opdrachtgever om de alternatieve werkwijze toe te passen;
 - toestemming heeft verkregen van het bevoegd gezag op de betreffende locatie om de alternatieve werkwijze toe te passen;
 - de hierboven genoemde beschrijving heeft voorgelegd aan SIKB, die vervolgens de uitvoering van de beschreven werkwijze als beoordeelbaar heeft beoordeeld, de kritieke punten in de beschrijving heeft benoemd en heeft aangegeven welke kritieke punten uit dit certificatieschema in de voorliggende situatie niet van toepassing zijn. Deze eis geldt éénmaal per alternatieve werkwijze en is dus niet van toepassing als de betreffende alternatieve werkwijze al eerder door SIKB is beoordeeld;
 - de verkregen toestemmingen schriftelijk meldt bij SIKB. Deze meldingsplicht geldt éénmaal per alternatieve werkwijze en is dus niet van toepassing als de betreffende alternatieve werkwijze al eerder bij SIKB was gemeld;
 - de voorgenomen toepassing van de alternatieve werkwijze meldt bij de certificatie-instelling;
- het bedrijf tijdens de uitvoering van de alternatieve werkwijze:
 - de alternatieve werkwijze op de door SIKB benoemde kritieke punten borgt en monitort, volgens het vooraf opgestelde plan, om het vastgestelde doel te kunnen behalen;
 - tussentijds bijstuurt als resultaten van de monitoring daartoe aanleiding geven;
 - terstond de toepassing van alternatieve werkwijzen beëindigt als de alternatieve werkwijze niet leidt tot een ten minste gelijkwaardige kwaliteit als het toepassen van (een van) de in het protocol beschreven werkwijze(n). Hij valt dan terug op het toepassen van (een van) de in het protocol beschreven werkwijze(n).
- het bedrijf na het toepassen van de alternatieve werkwijze:
 - het toepassen van de alternatieve werkwijze, en de resultaten van die toepassing, expliciet in de rapportage voor de opdrachtgever vermeldt;
 - aantoot dat de vooraf vastgelegde alternatieve werkwijze is uitgevoerd, gemonitord, bijgestuurd en resultaten heeft behaald die met de opdrachtgever en het bevoegde gezag overeengekomen zijn.

1.4 Status

Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Bodembeheer heeft op 2 oktober 2014 ingestemd met deze versie van deze beoordelingsrichtlijn, die vervolgens door het bestuur van SIKB is vastgesteld. Deze versie van deze beoordelingsrichtlijn treedt in werking op 1 januari 2015. Versie 1.1 van deze beoordelingsrichtlijn wordt op 1 april 2016 ingetrokken.

1.5 Samenhang met andere normatieve documenten

1.5.1 Nederlandse en internationale normen

De onderstaande Nederlandse normen en praktijkrichtlijnen hebben een relatie met het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen. De voor bodemenergiesystemen relevante onderdelen van deze normen maken deel uit van dit certificatieschema.

NEN-EN ISO/IEC 17021 Accreditatienorm voor certificatie-instellingen die managementsystemen certificeren

NEN-EN-ISO 9001 Kwaliteitsmanagementsysteem - Eisen

NEN-EN-ISO/IEC 17065 Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten

In beginsel geldt voor elk normatief document de meest recente versie. Bij vervanging van genoemde normatieve documenten en de in het protocol genoemde normen door een nieuwe Nederlandse of internationale norm kan het gecertificeerde bedrijf het oude normatieve document gedurende een overgangperiode van twaalf maanden toepassen. Na deze overgangperiode is alleen nog het nieuwe normatieve document van kracht en komt het oude te vervallen. Binnen achttien maanden na aanvang van de overgangperiode heeft de certificatie-instelling de gewijzigde situatie beoordeeld. Het gecertificeerde bedrijf draagt hiervoor zorg en neemt hiertoe het initiatief.

Toelichting

Dit certificatieschema sluit aan op andere (inter)nationaal erkende kwaliteitssysteemnormen en -eisen, zoals de NEN-EN-ISO 9001, 'Kwaliteitsmanagementsystemen'. Dit betreft in ieder geval de secundaire processen zoals veiligheid, interne audits, inkoop en beheer apparatuur, klachten en ongevallen. Dit certificatieschema is zo opgesteld dat het mogelijk is om één integraal (kwaliteits)systeem op te zetten dat voldoet aan zowel het certificatieschema als aan andere (inter)nationaal erkende normen.

Een overzicht van de verzamelde literatuur die, normstellend of informatief, een rol speelt bij activiteiten uitgevoerd onder deze beoordelingsrichtlijn, is opgenomen in bijlage 1.

1.5.2 Normatieve documenten in beheer bij SIKB

BRL SIKB 2100

Mechanische boringen ten behoeve van een installatie voor bodemenergie mogen alleen worden uitgevoerd door bedrijven in bezit van een erkenning op basis van een certificaat voor BRL SIKB 2100, "Mechanisch boren". Dit geldt voor zover het activiteiten betreft, die niet zijn beschreven in protocol 11001, maar wel in protocol 2101. Het bedrijf voert de activiteiten uit volgens de eisen uit het van toepassing zijnde protocol of protocollen.

Toelichting: dit betreft bijvoorbeeld het afdichten van boorgaten.

1.5.3 Andere normatieve documenten

BRL 6000-21

Deze beoordelingsrichtlijn van KBI geeft invulling aan de inhoudelijke eisen voor het verkrijgen van het procescertificaat voor het bovengrondse deel van bodemenergiesystemen.

ISSO-publicaties 39, 72, 73, 80 en 81

Ten behoeve van de technische uitvoering van het bovengrondse deel van het bodemenergiesysteem zijn de ISSO publicaties 39, 72, 73, 80 en 81 opgesteld.

Deze publicaties beschrijven respectievelijk: "Langetermijnkoudeopslag in de bodem", "Ontwerpen van individuele en klein elektrische warmtepompsystemen", "Ontwerp en

uitvoering van verticale bodemwarmtewisselaars”, “Handboek integraal ontwerpen van collectieve installaties met warmtepompen in de woningbouw” en “Handboek integraal ontwerpen van warmtepompinstallaties voor utiliteitsgebouwen”.

1.6 Definities

Voor de toepassing van dit certificatieschema gelden de onderstaande eigen termen en definities. Voor kwaliteitssysteemaspecten waarvoor hieronder geen eigen definitie is weergegeven gelden de definities zoals opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17000 en NEN-EN-ISO 9000. Als een term hieronder anders is gedefinieerd dan in NEN-EN-ISO/IEC 17000 of NEN-EN-ISO 9000 dan geldt onderstaande definitie.

Eigen definities

Afwijking	<i>Toelichting: de certificatie-instelling maakt bij externe audits onderscheid tussen kritieke en niet-kritieke afwijkingen, waarvan hieronder de definities zijn weergegeven. Certificatie-instellingen mogen overigens andere benamingen hanteren voor de toetsingsresultaten;</i>
Afwijking, kritiek	<p>Afwijking van de eisen uit dit certificatieschema die op zichzelf een negatief effect heeft of zou hebben op het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen. Dit kan zijn een afwijking die op zichzelf een negatief effect heeft op het ontwerp, de realisatie of het beheer en onderhoud van het bodemenergiesysteem, of een afwijking die er uit bestaat dat meerdere elementen uit dit certificatieschema niet zijn gedocumenteerd of geïmplementeerd.</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p><i>Voorbeelden van een kritieke afwijking zijn:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>afwijking die op zichzelf een negatief effect heeft op de uitvoering van de proceseisen uit dit certificatieschema;</i>• <i>afwijking die de vereiste vakbekwaamheid van een uitvoerende persoon betreft;</i>• <i>afwijking die eruit bestaat dat een of meer (registraties) uit dit certificatieschema niet zijn gedocumenteerd, terwijl dit wel vereist is;</i>• <i>afwijking die eruit bestaat dat een of meer elementen uit dit certificatieschema niet is of zijn geïmplementeerd, bijvoorbeeld:</i><ul style="list-style-type: none">• <i>richtlijnen die niet in acht worden genomen;</i>• <i>ontbreken van een planning van de realisatie;</i>• <i>foutief materiaal toepassen;</i>• <i>het niet verrichten van controles;</i>• <i>het verrichten van werkzaamheden onder vermelding dat ze binnen het kader van deze beoordelingsrichtlijn vallen terwijl dat niet het geval is.</i>• <i>afwijking die eruit bestaat dat bij meerdere elementen uit dit certificatieschema sprake is van vergelijkbare tekortkomingen in documentatie of implementatie (een zogenaamde 'trend').</i>
Afwijking, niet-kritiek	Afwijking van de eisen uit dit certificatieschema die niet voldoet aan de hierboven beschreven criteria voor een kritieke afwijking.

Audit	De toetsing van het (gecertificeerde) bedrijf op het voldoen aan de eisen uit dit certificatieschema.
(gecertificeerd) Bedrijf	De rechtspersoon of natuurlijk persoon aan wie het ontwerp, detail engineering, realisatie en/of beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen is opgedragen.
Beheer	Alle activiteiten, niet zijnde financiële of organisatorische aspecten, die nodig zijn om een bodemenergiesysteem te bedienen, te beheren en te onderhouden, inclusief het dagelijkse monitoren van de (energie)prestaties van het bodemenergiesysteem en het voldoen aan de daar bijbehorende vergunningsvoorschriften. Ook storingsopvolging en het interpreteren van meldingen vallen onder het beheer.
Bodemenergiesysteem	<p>Installatie waarbij van de bodem tot 500 m-mv gebruik wordt gemaakt voor de levering of opslag van warmte of koude. Dit door grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen of door van een gesloten circuit van leidingen gebruik te maken, met inbegrip van het bovengrondse deel van de installatie.</p> <p><i>Toelichting:</i> <i>Een bodemenergiesysteem kent diverse verschijningsvormen. De definitie is zeer breed getrokken zodat alle huidige maar ook toekomstige verschijningsvormen onder dit protocol vallen. Het maakt hiermee niet uit op welke diepte (0-500 m-mv), welke richting (horizontaal, vertikaal, schuin), welke materiaal (buizen, bronnen, palen) of welke configuratie (monobron, recirculatie, u-pipe etc) er gekozen wordt.</i></p> <p><i>Toelichting:</i> <i>Vanaf 500 m geldt de mijnbouwwet en eindigt de werkingsfeer van dit certificatieschema.</i></p>
Bodemenergiesysteem, Gesloten systeem	Installatie waarbij van de bodem, tot een maximale diepte van 500 meter, gebruik wordt gemaakt voor de levering en opslag van warmte of koude door van een gesloten circuit van leidingen gebruik te maken, met inbegrip van het bovengrondse deel van de installatie.
Bodemenergiesysteem, Open systeem	Installatie waarbij van de bodem, tot een maximale diepte van 500 meter, gebruik wordt gemaakt voor de levering en opslag van warmte of koude door grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen, met inbegrip van het bovengrondse deel van de installatie.
Bodemenergiesysteem, ondergronds gedeelte	Het gedeelte van het bodemenergiesysteem dat nodig is om energie te onttrekken en/of toe te voegen aan de bodem en over te dragen aan het bovengrondse systeem. Het ondergrondse systeem is gescheiden van het bovengrondse systeem door middel van een warmtewisselaar of een warmtepomp. De fysieke scheiding tussen het bovengrondse en het ondergrondse deel (TSA) valt ofwel onder het ondergrondse deel ofwel onder het bovengrondse deel. Dit wordt in elk project bij aanvang van de ontwerpfase bepaald (zie paragraaf 4.1 van protocol 11001).
Certificaat	De door een certificatie-instelling aan een bedrijf af te geven kwaliteitsverklaring in het kader van dit certificatieschema.

Certificatie-instelling	<p>Een certificatie-instelling die bevoegd is voor het afgeven van certificaten voor het certificatieschema 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen', op basis van een daartoe met SIKB aangegane overeenkomst.</p> <p><i>Toelichting: voor het afgeven van certificaten op basis van deze versie van dit certificatieschema hoeft de certificatie-instelling nog niet in bezit te zijn van een accreditatie waarop dit certificatieschema is vermeld.</i></p>
Detailengineering	<p>Alle activiteiten, niet zijnde financiële of organisatorische aspecten, die nodig zijn om de realisatie van een bodemenergiesysteem voor te bereiden. Dit betreft het ontwerp van bronnen en/of boorgaten, het werktuigbouwkundige, elektrotechnisch en regeltechnische detailontwerp.</p>
Dit certificatieschema	<p>Certificatieschema bestaande uit deze beoordelingsrichtlijn, BRL SIKB 11000, 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen', en het daarbij horende protocol 11001, 'Ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen'.</p>
Externe audit	<p>De toetsing van het bedrijf op het voldoen aan de eisen uit dit certificatieschema door een daartoe bevoegde certificatie-instelling.</p>
Interne audit	<p>De toetsing van het bedrijf op het voldoen aan de eisen uit dit certificatieschema, veelal door daartoe aangewezen personen uit het eigen bedrijf.</p>
Kwaliteitszorg	<p>De activiteiten die moeten leiden tot gestructureerd (samen)werken teneinde zeker te kunnen stellen dat een product aan de gestelde eisen voldoet.</p>
Kwaliteitsmanagementsysteem	<p>Organisatiestructuur, procedures, processen en middelen die nodig zijn voor het implementeren van kwaliteitszorg. Als men eisen uit deze beoordelingsrichtlijn moet beschrijven in procedures, voorschriften of instructies, dan gebruikt men de termen 'gedocumenteerd kwaliteitsmanagementsysteem' of 'aantoonbaar vastgelegd in het kwaliteitsmanagementsysteem'.</p>
Onaangekondigde audit	<p>Audit die start binnen een uur nadat de certificatie-instelling bij het bedrijf heeft geïnformeerd naar de locatie van het te auditen project.</p>
Onderaannemer	<p>De rechtspersoon of natuurlijk persoon aan wie het gecertificeerde bedrijf (een deel van) een werk uitbesteedt.</p>
Onderhoud	<p>De tijdens de levensduur van het bodemenergiesysteem ononderbroken uit te voeren reeks van inspecties, onderhoudsbeurten en herstelwerkzaamheden die nodig zijn om de oorspronkelijke functie van de installatie en de technische prestaties van zijn onderdelen te handhaven.</p>
Opdrachtgever	<p>De natuurlijke- of rechtspersoon die het ontwerp, detail engineering, realisatie en/of beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen opdraagt aan het bedrijf.</p>
Ontwerp	<p>Alle activiteiten, niet zijnde financiële of organisatorische aspecten, die nodig zijn om een bodemenergiesysteem op hoofdlijnen te ontwerpen. Dit betreft het geohydrolo-</p>

Oplevering	<p>gisch onderzoek, het energieconcept, de keuze van het systeem en de bron- en/of boorgatconfiguratie. Het moment waarop de realisatie van een bodemenergiesysteem, op de onderhoudsperiode van twee jaar na, is afgerond. Toelichting <i>De periode van twee jaar onderhoud, zoals vermeld in de definitie van Realisatie hieronder, gaat in op het moment van oplevering.</i></p>
Proces	<p>Samenhangend deel van werkzaamheden waarvoor een bedrijf een certificaat 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen' kan verkrijgen.</p>
Projectleider	<p>Persoon eindverantwoordelijk voor het ontwerp, detail engineering, realisatie en/of beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen. Deze persoon bereidt het werk voor binnen de betreffende scope, beslist over zaken die afwijken van de opdracht en communiceert met de opdrachtgever.</p>
Projectlocatie	<p>De locatie, met een bepaald adres, kadastraal nummer en X-Y- coördinaten, waar het bedrijf het bodemenergiesysteem realiseert.</p>
Protocol	<p>Document waarin, merendeels technische, eisen aan de uitvoering van werkzaamheden zijn beschreven.</p>
Product Realisatie	<p>Resultaat van activiteiten of processen. Alle activiteiten, niet zijnde financiële of organisatorische aspecten, die nodig zijn om een bodemenergiesysteem te realiseren, in bedrijf te stellen, te testen en gedurende twee jaar na oplevering te onderhouden.</p>
Realisatie locatie	<p>(zie projectlocatie). De locatie, met een bepaald adres, kadastraal nummer of GPS coördinaten, waar het bedrijf het bodemenergiesysteem realiseert.</p>
Scope(s)	<p>Dat deel van het certificatieschema waarvoor het bedrijf is gecertificeerd. In Protocol 11001 wordt dit ook wel "blok" genoemd.</p>
Vestigingsplaats	<p>De stad (plaats), waar het (gecertificeerde) bedrijf zijn kantoor of kantoren met veldwerkruimte(n) heeft.</p>

1.7 Afkortingen

BRL	Beoordelingsrichtlijn
CCvD	Centraal College van Deskundigen Bodembeheer
IKB	Interne Kwaliteitsbewaking
ISO	(International Organization for Standardization) Als Nederlandse en Europese norm aanvaarde internationale norm, in Nederland uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
ISSO	Instituut voor Studie en Stimulering van Onderzoek op het gebied van gebouwinstallaties
KBI	Stichting Kwaliteitsborging Installatiesector
NEN	Nederlands Normalisatie-instituut of Nederlandse Norm, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
NEN-EN	Als Nederlandse aanvaarde Europese norm, in Nederland uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
NPR	Nederlandse praktijkrichtlijn, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut

1.8 Leeswijzer

Toelichting

De hoofdstukken 2 en 3 behandelen de proceseisen respectievelijk de eisen aan het kwaliteitsmanagementsysteem voor het ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen. Daarmee zijn die hoofdstukken gericht op het bedrijf dat een certificaat voor 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen' wil behalen of behouden. Hoofdstuk 4 behandelt de eisen die gesteld worden aan de certificering en is daarmee gericht op de certificatie-instelling.

2 Eisen aan het proces

Het bedrijf voert alle werkzaamheden binnen het toepassingsgebied en binnen de onder de reikwijdte van het certificaat vastgestelde scope(s) van het certificatieschema 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen', zoals vermeld in paragraaf 1.2, inclusief de voor een goede uitvoering benodigde secundaire processen, uit volgens de eisen in dit certificatieschema.

2.1 Opdrachtvorming met de opdrachtgever

Bij een verzoek tot ontwerp, realisatie of beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen gaat het bedrijf na en registreert:

- of de te verrichten werkzaamheden binnen het werkgebied en de technische bekwaamheid van het bedrijf vallen;
- of de werkzaamheden te verrichten zijn conform de eisen uit dit certificatieschema;
- of de beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden in alle opzichten duidelijk is en in het bijzonder of de eisen waaraan het bedrijf zich moet houden voldoende zijn gespecificeerd;
- of voldoende personeel met de benodigde kwalificaties en de juiste apparatuur en hulpmiddelen beschikbaar zijn. Als dit niet het geval is treft het bedrijf maatregelen om hier alsnog in te voorzien;
- of duidelijk is wie de beslissingen neemt of nemen als de uitgangspositie afwijkt van de werkelijkheid;

Het bedrijf maakt in de aanbieding aan de opdrachtgever duidelijk dat het de werkzaamheden onder het certificaat op grond van het certificatieschema 'bodemenergiesystemen' uitvoert. Op de aanbieding mag het bedrijf dan het beeldmerk opnemen, waarbij het moet voldoen aan het reglement voor het gebruik van dit beeldmerk, opgenomen in bijlage 2.

Toelichting

SIKB stelt het beeldmerk ter beschikking aan daartoe gerechtigde partijen. Paragraaf 4.4.2 beschrijft hoe dit in zijn werk gaat.

De specifieke opdracht is beschreven in een contract (offerte, order) of, bij opdrachtverlening en -acceptatie binnen één bedrijf, in formulieren en procedures van het kwaliteitsmanagementsysteem. Het bedrijf maakt aan de opdrachtgever bekend dat deze zich in het geval van een klacht over de uitvoering van de activiteiten onder dit certificatieschema in eerste instantie wendt tot het bedrijf en zo nodig in tweede instantie tot de certificatie-instelling.

Als de opdrachtgever voorafgaand aan een aanbieding mondeling opdracht verstrekt aan het bedrijf bevestigt het bedrijf dit schriftelijk. Het bedrijf vermeldt in de bevestiging dat het de werkzaamheden onder het certificaat op grond van het certificatieschema 'bodemenergiesystemen' uitvoert.

2.2 Ontwerp

In deze paragraaf zijn de eisen aan het ontwerp vastgelegd.

Open systemen

De specifieke technische eisen aan het ontwerp van open systemen (scope 1a) liggen vast in de paragrafen 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 en 4.6 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

De specifieke technische eisen aan het ontwerp van gesloten systemen (scope 1b) liggen vast in de paragrafen 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 en 8.6 van Protocol 11001.

2.2.1 Vastlegging uitgangspunten

Open systemen

Het bedrijf legt ten minste de in paragraaf 4.1 van Protocol 11001 weergegeven uitgangspunten voor het ontwerp van het bodemenergiesysteem vast en communiceert deze met de opdrachtgever.

Gesloten systemen

Het bedrijf legt ten minste de in paragraaf 8.1 van Protocol 11001 weergegeven uitgangspunten voor het ontwerp van het bodemenergiesysteem vast en communiceert deze met de opdrachtgever.

2.2.2 Onderzoek en rapportage

Open systemen

Het bedrijf voert een geohydrologisch onderzoek uit voor het type bodemenergiesysteem dat zal worden toegepast. Het bedrijf rapporteert ten minste de in paragraaf 4.2 en 4.3 van Protocol 11001 vereiste aspecten.

Het bedrijf ontwerpt een energieconcept voor het ondergrondse deel van het bodemenergiesysteem dat integraal aansluit op de bovengrondse installatie conform paragraaf 4.4 van Protocol 11001.

Het bedrijf legt de bronconfiguratie vast met de hieraan verbonden randvoorwaarden conform paragraaf 4.5 van Protocol 11001.

Het bedrijf maakt een effectberekening van de bronconfiguratie conform paragraaf 4.6 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

Het bedrijf voert een geohydrologisch onderzoek uit voor het type bodemenergiesysteem dat zal worden toegepast. Het bedrijf rapporteert ten minste de in paragraaf 8.2 en 8.3 van Protocol 11001 vereiste aspecten.

Het bedrijf ontwerpt een energieconcept voor het ondergrondse deel van het bodemenergiesysteem dat integraal aansluit op de bovengrondse installatie conform paragraaf 8.4 van Protocol 11001.

Het bedrijf legt de bronconfiguratie vast met de hieraan verbonden randvoorwaarden conform paragraaf 8.5 van Protocol 11001.

Het bedrijf maakt een effectberekening van de bronconfiguratie conform paragraaf 8.6 van Protocol 11001.

2.2.3 Informatieoverdracht

Open systemen

Het bedrijf legt bij aanvaarding van de ontwerpopdracht met de opdrachtgever vast welke informatie als onderdeel van zijn opdracht dient te worden overgedragen. Een en ander conform paragraaf 4.7 van Protocol 11001. Het bedrijf dient dit in de contractvorming met de opdrachtgever aantoonbaar te hebben vastgelegd.

Gesloten systemen

Het bedrijf legt bij aanvaarding van de ontwerpopdracht met de opdrachtgever vast welke informatie als onderdeel van zijn opdracht dient te worden overgedragen. Een en ander conform paragraaf 8.7 van Protocol 11001. Het bedrijf dient dit in de contractvorming met de opdrachtgever aantoonbaar te hebben vastgelegd.

2.3 Detail Engineering

In deze paragraaf zijn de eisen aan de detail engineering vastgelegd.

Open systemen

De specifieke technische eisen aan de detail engineering van open systemen (scope 2a) liggen vast in de paragrafen 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 en 5.6 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

De specifieke technische eisen aan de detail engineering van gesloten systemen (scope 2b) liggen vast in de paragrafen 9.2, 9.3, 9.4, 9.5 en 9.6 van Protocol 11001.

2.3.1 Detail ontwerp en materiaaleisen

Om het bodemenergiesysteem te kunnen realiseren, dient de detail engineering te resulteren in een selectie van specifieke componenten en een nauwkeurige samenstelling van onderdelen, een en ander conform paragraaf 5.1 t/m 5.3 (bij een open systeem) of paragraaf 9.1 t/m 9.3 (bij een gesloten systeem) van Protocol 11001.

Het bedrijf ontwerpt bronnen die bij voortduring voldoen aan de eisen zoals omschreven in protocol 11001. Het bedrijf maakt een onderbouwde keuze van de gekozen componenten. Het bedrijf legt de gewenste levensduur en toelaatbare lengte van storingen en vervangbaarheid van componenten vast.

2.3.2 Regeling en monitoring

Open systemen

Het bedrijf legt het ontwerp van de regeling vast in een regeltechnische omschrijving (RTO) conform paragraaf 5.4 van Protocol 11001.

Er dient een onderhouds- en beheerplan te worden opgesteld conform paragraaf 5.7 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

Het bedrijf ontwerpt een aansluiting op de regeling van de gebouwinstallatie conform paragraaf 9.4 van protocol 11001.

Er dient een onderhouds- en beheerplan te worden opgesteld conform paragraaf 9.5 van Protocol 11001.

2.3.3 Verslaglegging detailengineering

Het bedrijf legt bij aanvaarding van de opdracht voor het uitvoeren van de detailengineering met de opdrachtgever vast welke informatie als onderdeel van zijn opdracht dient te worden overgedragen.

Het bedrijf dient dit in de contractvorming met de opdrachtgever aantoonbaar te hebben vastgelegd. Een en ander conform paragraaf 5.6 (bij een open systeem) of paragraaf 9.6 (bij een gesloten systeem) van Protocol 11001.

2.4 Realisatie

In deze paragraaf zijn de eisen aan de realisatie vastgelegd.

Open systemen

De specifieke technische eisen aan de realisatie van open systemen (scope 3a) liggen vast in paragraaf 6.2.1 en 6.2.2 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

De specifieke technische eisen aan de realisatie van gesloten systemen (scope 3b) liggen vast in paragraaf 10.2.1 en 10.2.2 van Protocol 11001.

2.4.1 Planning

Het bedrijf zorgt voor een adequate planning die voldoet aan de eisen die protocol 11001 paragraaf 6.1 (bij een open systeem) of paragraaf 10.1 (bij een gesloten systeem) stelt aan een werkplan.

2.4.2 Werkvoorbereiding

Het bedrijf beschikt over een ontwerp en plan van aanpak voor het Bodemenergiesysteem en is op de hoogte van de inhoud daarvan.
Het bedrijf controleert de uitvoerbaarheid van de ontwerpaannames en detail engineering en stelt op basis hiervan werktekeningen op.
De technische eisen aan de inhoud van de werkvoorbereiding zijn opgenomen in protocol 11001, voor open systemen in paragraaf 6.1, voor gesloten systemen in paragraaf 10.1.

2.4.3 Uitvoering

Het bedrijf houdt een logboek bij waarin het tot stand komen van de software herleidbaar is, conform de eisen in Protocol 11001, voor open systemen in paragraaf 6.2, voor gesloten systemen in paragraaf 10.2.
Het bedrijf documenteert alle afwijkingen in de uitvoering en communiceert deze aan de opdrachtgever, eventuele onderaannemers, de uitvoerder van de bovengrondse installatie en, indien relevant en contractueel afgesproken, namens de opdrachtgever aan het bevoegde gezag om noodzakelijke correcties in het systeem tijdig te kunnen doorvoeren. Het bedrijf stuurt en controleert aantoonbaar op het behalen van de gestelde eisen. Het bedrijf beschikt over alle apparatuur die nodig is om de realisatie van het bodemenergiesysteem kwalitatief goed en veilig te kunnen uitvoeren (zie verder paragraaf 3.6 van deze beoordelingsrichtlijn).
De technische eisen aan de uitvoering zijn benoemd in Protocol 11001, voor open systemen in paragraaf 6.2, voor gesloten systemen in paragraaf 10.2.

2.4.4 In bedrijfsstelling en testen

Het bedrijf dient een test- en beproevingsprotocol op te stellen ten behoeve van een gestructureerde test- en beproevingscyclus voor oplevering van het bodemenergiesysteem. Het test- en beproevingsprotocol dient te voldoen aan de eisen zoals opgenomen in Protocol 11001, voor open systemen in paragraaf 6.3, voor gesloten systemen in paragraaf 10.3.

2.4.5 Revisie

Van de realisatie van het bodemenergiesysteem voert het bedrijf, tijdens de realisatie, een volledige registratie van de diverse waarnemingen, handelingen en metingen. De overdracht van de gegevens aan de opdrachtgever en/of het bedrijf die het beheer en onderhoud verzorgt, vindt plaats door middel van een revisiepakket.

Open systemen

De aan dit revisiepakket gestelde inhoudelijke eisen zijn opgenomen in protocol 11001 paragraaf 6.4 en 6.5.

Na oplevering dient het bedrijf de installatie te inspecteren volgens de in paragraaf 5.5 van protocol 11001 beschreven eisen.

Het bedrijf stelt een evaluatie op na een periode van 2 jaar beheer en onderhoud, zoals gesteld in Protocol 11001 paragraaf 5.5, 6.4, 7.1 en 7.2.

Gesloten systemen

De aan dit revisiepakket gestelde inhoudelijke eisen zijn opgenomen in protocol 11001 paragraaf 10.4 en 10.5.

Na oplevering dient het bedrijf de installatie te inspecteren volgens de in paragraaf 9.5 van protocol 11001 beschreven eisen.

Het bedrijf stelt een evaluatie op na een periode van 2 jaar beheer en onderhoud, zoals

gesteld in Protocol 11001 paragraaf 9.5, 10.4, 11.1 en 11.2.

Alle systemen

Als de realisatie geheel is uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema vermeldt het bedrijf in het revisiepakket (naast de in het protocol 11001 vereiste bescheiden):

- dat de realisatie heeft plaatsgevonden conform het certificatieschema 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen';
- dat het bedrijf hiervoor volgens het procescertificaat 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen' conform scope 3a (bij een open systeem) en/of 3b (bij een gesloten systeem) is gecertificeerd.

In het revisiepakket kan het bedrijf dan het beeldmerk opnemen, mits is voldaan aan het reglement voor het gebruik van dit beeldmerk, opgenomen in bijlage 2.

Als bij de realisatie afwijkingen zijn opgetreden ten opzichte van het ontwerp of van eisen uit dit certificatieschema, vermeldt het bedrijf in het revisiepakket:

- de aspecten waarop van het ontwerp is afgeweken;
- de onderdelen die niet volgens het certificatieschema zijn uitgevoerd;
- de aard van de afwijkingen;
- de motivatie voor deze afwijkingen;
- de eigen beoordeling van de consequentie of consequenties die het afwijken van de eisen heeft op de eventuele juiste werking van het systeem in een vervolgfase;
- de eigen beoordeling van de risico's die dit met zich meebrengt.

2.5 Beheer en onderhoud

In deze paragraaf zijn de eisen aan het beheer en onderhoud vastgelegd.

Open systemen

De specifieke technische eisen aan het beheer en onderhoud van open systemen (scope 4a) liggen vast in hoofdstuk 7 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

De specifieke technische eisen aan het beheer en onderhoud van gesloten systemen (scope 4b) liggen vast in hoofdstuk 11 van Protocol 11001.

2.5.1 Beheerplan

Open systemen

Het bedrijf stelt een beheerplan op dat ten minste de vereiste onderdelen bevat zoals opgenomen in Protocol 11001 paragraaf 7.1.

Het bedrijf stelt een onderhoudstermijn vast met de opdrachtgever op basis van de evaluatie na de eerste 2 jaar termijn voor beheer en onderhoud, zoals gesteld in paragraaf 2.4.5.

De gegevens m.b.t. storingen, onderhoudsmeldingen, calamiteiten, enz. worden geregistreerd en indien vereist gerapporteerd aan het bevoegd gezag, een en ander conform de eisen in paragraaf 7.2 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

Het bedrijf stelt een beheerplan op dat ten minste de vereiste onderdelen bevat zoals opgenomen in Protocol 11001 paragraaf 11.1.

Het bedrijf stelt een onderhoudstermijn vast met de opdrachtgever op basis van de evaluatie na de eerste 2 jaar termijn voor beheer en onderhoud, zoals gesteld in paragraaf 2.4.5.

De gegevens m.b.t. storingen, onderhoudsmeldingen, calamiteiten, enz. worden geregistreerd en indien vereist gerapporteerd aan het bevoegd gezag, een en ander conform de eisen in paragraaf 11.2 van Protocol 11001.

2.5.2 Onderhoud

Open systemen

Het bedrijf voert de vereiste preventieve en correctieve onderhoudsinspecties uit zoals opgenomen in paragraaf 7.2 van Protocol 11001.

Gesloten systemen

Het bedrijf voert de vereiste preventieve en correctieve onderhoudsinspecties uit zoals opgenomen in paragraaf 11.2 van Protocol 11001.

2.5.3 Oorzaakanalyse

Het bedrijf houdt een logboek bij waarin een oorzaakanalyse wordt opgenomen in geval van een storing.

2.6 Veiligheid

Voor de (persoonlijke) bescherming van de bij de realisatie of beheer en onderhoud betrokken medewerkers zijn de voor het werk noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) beschikbaar.

Daarnaast voldoet het bedrijf aan de door de locatiebeheerder gestelde veiligheidseisen.

3 Eisen aan het kwaliteitsmanagementsysteem

3.1 Kwaliteitsmanagementsysteem

3.1.1 Kwaliteitsmanagementsysteem

Het bedrijf beschikt over een functionerend en gedocumenteerd kwaliteitsmanagementsysteem dat is opgezet volgens en voldoet aan NEN-EN-ISO 9001 of een daaraan gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen.

Het bedrijf maakt dit op een van de volgende twee manieren aantoonbaar:

- door een geldig certificaat voor het kwaliteitsmanagementsysteem te overleggen met een relevante scope, gebaseerd op NEN-EN-ISO 9001 of een daaraan gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen, dat is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie voor de betreffende norm geaccrediteerde certificatie-instelling;
- door de certificatie-instelling te laten vaststellen of het kwaliteitsmanagementsysteem voldoet aan NEN-EN-ISO 9001 of een daaraan gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen.

De eisen waaraan de certificatie-instelling moet voldoen om de hierboven beschreven toetsen te mogen uitvoeren zijn beschreven in paragraaf 4.2 en 4.3.2.

3.1.2 Documentatie van het kwaliteitsmanagementsysteem

Het bedrijf beschikt over Protocol 11001.

Het bedrijf heeft alle eisen uit dit certificatieschema voor elke door hem toegepaste en in protocol 11001 als geschikt vermelde techniek voor Bodemenergiesystemen geborgd binnen het gedocumenteerde kwaliteitsmanagementsysteem. Daar waar in dit certificatieschema inhoudelijke eisen zijn opgenomen past het bedrijf deze ook ongewijzigd toe. Waar mogelijk mag men vereisten inbouwen in bestaande procedures en werkvoorschriften. Indien deze optie niet toereikend is stelt het bedrijf hiervoor nieuwe procedures of werkinstructies op. In het gedocumenteerde kwaliteitsmanagementsysteem is bij elk onderdeel een verwijzing opgenomen naar de op dat onderdeel betrekking hebbende paragraaf in BRL SIKB 11000 of protocol 11001.

Op de uitvoeringslocatie hebben de partijen die de realisatie of het beheer en onderhoud uitvoeren de beschikking over alle werkvoorschriften en formulieren voor uitvoering en vastlegging van de werkzaamheden.

Op relevante plaatsen in het kwaliteitsmanagementsysteem legt het bedrijf het door hem toegepaste (schema van) interne kwaliteitscontroles vast. Hierin is vastgelegd:

- welke aspecten het bedrijf controleert;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak het bedrijf deze controles uitvoert;
- hoe het bedrijf de controleresultaten registreert en bewaart;
- hoe de corrigerende of preventieve maatregelen plaatsvinden.

Toelichting

Voor details over deze controles zie de paragrafen 3.3 t/m 3.5.

3.2 Organisatie en vakbekwaamheid

3.2.1 Organisatie en personeel

Het bedrijf heeft de taken en bevoegdheden van de werknemers schriftelijk vastgelegd, bijvoorbeeld in functieprofielen, en de onderlinge verhoudingen weergegeven in een organogram.

Voor de betreffende scope(s) heeft het bedrijf één of meer projectleiders in dienst, die voldoen aan de in paragraaf 3.2.2 aan de projectleider gestelde eisen.

Deze dienstverbanden zijn vastgelegd in arbeidscontracten. Projectleiders mogen vanuit verschillende vestigingen van het bedrijf werken.

Voor de medewerkers die tot taak hebben de realisatie of beheer en onderhoud van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen te leiden en de medewerkers die tot taak hebben de uitvoering van de werkzaamheden te accepteren, te plannen, en te controleren heeft het bedrijf vaste vervangers benoemd. Een bedrijf zonder medewerkers dat ook geen personeel inhuurt en vestigingen waar één medewerker werkzaam is hebben de vervanging voor de uitvoering van taken geborgd door het hebben van een overeenkomst hierover met een ander voor BRL SIKB 11000 gecertificeerd bedrijf.

3.2.2 Kwalificatie, opleidings- en ervaringseisen personeel

Het direct bij het ontwerp, realisatie of beheer en onderhoud van het bodemenergiesysteem betrokken personeel van het bedrijf beschikt over de opleidingen, technische kennis, vaardigheden en ervaring die vereist zijn voor het naar behoren uitvoeren van de werkzaamheden. De eisen aan projectleiders zijn weergegeven in tabel 1.

Projectleider

De projectleider is eindverantwoordelijke, bereidt het werk voor, beslist over zaken die afwijken van de opdracht en communiceert met de opdrachtgever. Daarnaast beoordeelt de projectleider de in de praktijk aangetroffen situatie met de ontwerpsituatie en beoordeelt steekproefsgewijs de uitvoering van het proces.

Ten behoeve van het behoud van de kwalificatie van de projectleider, dient deze zogenaamde opfriscursussen te volgen.

De projectleider volgt ten minste 2 dagdelen per 2 jaar een opfriscursus.

Toelichting

De eindtermen van elk van de examens zijn vastgelegd in het document 'Eindtermen Bodemenergie', dat is te downloaden van de website van het CITO, www.cito.nl.

Tabel 1: Eisen aan een projectleider (x = vereist voor die categorie projectleider)

Eisen	Projectleider			
	1a 2a	1b 2b	3a 3b	4a 4b
Beschikken over kennis van de relevante onderdelen uit BRL SIKB 11000 en protocol 11001			x	
Examen Bodemenergie "B" Basisdeel vakmanschap bodemenergie			x	
Examen Bodemenergie "DO" Ontwerp & realisatie ondergrond 'open systemen'	x			
Examen Bodemenergie "DG" Ontwerp & realisatie ondergrond 'gesloten systemen'		x		
Examen Bodemenergie "E" Exploitatie open en gesloten systemen				x
Beschikken over een diploma HBO voor fysische geologie, geografie, civiele-, milieu- of geotechniek of over een aantoonbaar vergelijkbaar werk- en denkniveau. Dit niveau wordt in elk geval geacht aanwezig te zijn bij ten minste 2 jaar werkervaring in één van de scopes voor Bodemenergiesystemen.			x	
Beschikken over kennis van de voor bodemenergiesystemen relevante: <ul style="list-style-type: none"> • wet- en regelgeving; • regels voor (veiligheids)metingen; • procedures uit de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RIE) en het vertalen daarvan naar een werkopdracht, ontwerp of Plan van Aanpak. 			x	
Beschikken over minimaal 3 jaar werkervaring m.b.t. het ontwerp, detailengineering, realisatie of beheer en onderhoud van bodemenergiesystemen.			x	

Toelichting

Afhankelijk van de vooropleiding en werkervaring van een individuele projectleider kunnen aanvullende opleidingen vereist zijn. Vakgerichte opleidingen van de leveranciers van bodemenergiesystemen kunnen hiervan onderdeel uitmaken.

Men dient te zijn geslaagd voor het examen, wat men kan aantonen met een certificaat, diploma of bewijs van vakbekwaamheid. De datum van inwerkingtreding van het verplichte examen wordt door het CCvD Bodembeheer kenbaar gemaakt.

Interne auditor

De interne auditor heeft:

- succesvol een interne of externe opleiding als intern auditor afgerond;
- kennis van auditprocessen, zoals vermeld in NEN-EN-ISO 19011:2011;
- kennis van het eigen kwaliteitssysteem;
- kennis van dit certificatieschema;
- kennis van de relevante hoofdlijnen van het Besluit bodemkwaliteit (de delen die betrekking hebben op bodemenergie).

3.2.3 Opleiding nieuwe medewerkers

Het bedrijf heeft in het kwaliteitsmanagementsysteem het inwerktraject en de interne opleidingen en cursussen, inclusief het onderwerp veiligheid, vastgelegd van elke nieuwe projectleider, evenals de te volgen vakgerichte opleidingen en cursussen, inclusief het onderwerp veiligheid. Het bedrijf kan voor elke projectleider aantonen dat deze is ingewerkt in de uitvoering van één of meer van de in paragraaf 3.2.2 onderscheiden categorieën.

3.2.4 Opleiding tijdens loopbaan

Het bedrijf heeft in zijn systeem een jaarlijkse peiling van de opleidingsnoodzaak en -behoefte opgenomen. Deze peiling houdt rekening met mogelijke wijzigingen in de opleidingsnoodzaak en -behoefte door significante wijzigingen in de betreffende scope van deze beoordelingsrichtlijn. Als blijkt dat een projectleider niet meer voldoet aan de in paragraaf 3.2.2 aan de projectleider gestelde eisen onderneemt het bedrijf de activiteiten die nodig zijn om te borgen dat de betreffende projectleider (weer) aan die eisen voldoet.

Toelichting

Ook de resultaten van audits kunnen aanleiding zijn tot verdere opleiding van bepaalde medewerkers.

3.2.5 Inhuren personeel

Personeel dat het bedrijf inhuurt op uitzendbasis, detacheringbasis of op een andere wijze voldoet volledig aan de in dit certificatieschema gestelde eisen. Voor dit personeel gelden dezelfde eisen als voor het eigen personeel dat dezelfde activiteiten uitvoert onder het kwaliteitsmanagementsysteem van het bedrijf.

Een uitzend- of detacheringsovereenkomst geldt in de zin van dit certificatieschema als arbeidsovereenkomst, zoals bedoeld in paragraaf 3.2.1. Een door het bedrijf ingehuurde zelfstandige zonder personeel (zzp-er) werkt altijd binnen het kwaliteitssysteem van het bedrijf.

Toelichting

Dit betekent onder meer dat het bedrijf verantwoordelijk is voor de registratie van de betreffende zzp-er. Rapporten van bij het bedrijf uitgevoerde audits die betrekking hebben op de betreffende zzp-er zijn eigendom van het bedrijf. Het bedrijf hoeft deze dan ook niet over te dragen aan een ander gecertificeerd bedrijf.

Als een certificaathouder voor dit certificatieschema een werkzaamheid op een uitvoeringslocatie laat uitvoeren door een ingehuurde zzp-er die niet zelf beschikt over een certificaat op basis van dit certificatieschema is sprake van inhuur van een medewerker zoals beschreven in deze paragraaf. Met betrekking tot de externe audits geldt dat de ingehuurde medewerker meetelt als medewerker van het gecertificeerde bedrijf bij de beoordeling door de certificatie-instelling. Het feit dat hij in een bepaald jaar al geaudit is bij een andere werkgever telt dan niet mee.

Als een ingehuurde zzp-er zelfstandig is gecertificeerd voor dit certificatieschema is sprake van uitbesteding aan een ander gecertificeerd bedrijf. Op die situatie is paragraaf 3.2.6 van toepassing.

Het bedrijf voldoet ook bij het inhuren van personeel aan de eisen die paragraaf 3.2.7 stelt aan het voorkómen van partijdigheid.

3.2.6 Uitbesteden van werkzaamheden

Opdrachtenportefeuille

Het bedrijf voldoet blijvend aan de eisen in dit certificatieschema, inclusief de opleidings- en ervaringseisen zoals beschreven in paragraaf 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.4: een volledige uitbesteding door het bedrijf van de uitvoering van alle werkzaamheden is niet toegestaan.

Per opdracht

Het bedrijf mag werkzaamheden waarvoor het bedrijf is gecertificeerd volgens dit certificatieschema uitbesteden aan een ander bedrijf in bezit van een certificaat volgens dit certificatieschema, mits de scope van dat certificaat de uit te besteden werkzaamheden omvat. Het bedrijf verifieert dat de onderaannemer gecertificeerd is voor de door hem uit te voeren werkzaamheden aan bodemenergiesystemen. Het bedrijf mag de in tabel 2 vermelde activiteiten uitbesteden aan onderaannemers, die niet in bezit zijn van een cer-

tificaat volgens dit certificatieschema. Daarbij blijft het bedrijf verantwoordelijk voor uitvoering van die activiteiten conform de eisen uit protocol 11001.

Tabel 2 In protocol 11001 beschreven activiteiten die het bedrijf mag uitbesteden aan onderaannemers niet in bezit van een certificaat volgens dit certificatieschema

Scope	Activiteiten
Open systemen	
1a	<ul style="list-style-type: none"> • Grondmechanische berekeningen, • Constructieve berekeningen en • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming, uit hoofdstuk 4 van protocol 11001.
2a	<ul style="list-style-type: none"> • Programmeren van de regeltechniek en • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming, uit hoofdstuk 5 van protocol 11001. <p><i>Toelichting: het opstellen van een RTO (regeltechnische omschrijving) mag wel alleen worden uitgevoerd door een bedrijf met een certificaat voor dit certificatieschema, waarbij het opstellen van een RTO binnen de scope van het certificaat valt.</i></p>
3a	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming en de in paragraaf 6.2.3 beschreven activiteiten, uit hoofdstuk 6 van protocol 11001.
4a	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming, uit hoofdstuk 7 van protocol 11001.
Gesloten systemen	
1b	<ul style="list-style-type: none"> • Grondmechanische berekeningen, • Constructieve berekeningen en • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming, uit hoofdstuk 8 van protocol 11001.
2b	<ul style="list-style-type: none"> • Programmeren van de regeltechniek en • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming, uit hoofdstuk 9 van protocol 11001. <p><i>Toelichting: het opstellen van een RTO (regeltechnische omschrijving) mag wel alleen worden uitgevoerd door een bedrijf met een certificaat voor dit certificatieschema, waarbij het opstellen van een RTO binnen de scope van het certificaat valt.</i></p>
3b	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming en de in paragraaf 6.2.3 beschreven activiteiten, uit hoofdstuk 10 van protocol 11001.
4b	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratoriumonderzoek, inclusief de daarvoor benodigde monsterneming, uit hoofdstuk 11 van protocol 11001.

Het bedrijf mag andere activiteiten, die vallen buiten het toepassingsgebied en de eisen van dit certificatieschema, uitbesteden aan onderaannemers, die niet in bezit zijn van een certificaat volgens dit certificatieschema.

3.2.7 Klachten en afwijkingen

Het bedrijf legt zowel de afhandeling van klachten als de registratie van afwijkingen, inclusief het (oorzaak)onderzoek en de follow-up hierop, vast in het kwaliteitsmanagementsysteem.

3.2.8 Archivering

Het bedrijf archiveert de vereiste registraties en overdrachtsdocumenten gedurende een periode van minimaal 5 jaar.

3.3 Interne audit

Jaarlijks voert het bedrijf een audit op de documentatie uit op kantoor van iedere vestiging waar documenten zijn geregistreerd.

Jaarlijks voert het bedrijf ook een interne audit op kantoor van iedere vestiging uit om de andere eisen uit dit certificatieschema te toetsen, waarbij het per interne audit minimaal twee uitgevoerde projecten beoordeelt. Deze interne audit omvat het gehele uitvoeringstraject van de door het bedrijf in de geselecteerde projecten uitgevoerde werkzaamheden die onder de reikwijdte van dit certificatieschema vallen, inclusief de werkzaamheden uitgevoerd door de projectleiders, ongeacht op welke vestiging de projectleiders werkzaam zijn.

Ten einde dit afdoende te borgen stelt het bedrijf ieder jaar een auditplanning op en registreert de uitvoering van die planning.

3.4 Interne kwaliteitsbewaking en projectinspectie

3.4.1 Uitvoering

Het bedrijf stelt een IKB-schema op waarin alle relevante aspecten van een bodemenergiesysteem zijn opgenomen.

Het bedrijf toetst jaarlijks de projectleiders, inclusief ingehuurd personeel, die werkzaamheden uitvoeren die onder de reikwijdte van dit certificatieschema en binnen de scope van het certificaat van het bedrijf vallen.

Ten einde dit afdoende te borgen stelt het bedrijf ieder jaar een auditplanning op en registreert de uitvoering van die planning.

Bij de scopes "ontwerp" en "detail engineering" vindt de interne kwaliteitsbewaking plaats door middel van een jaarlijkse audit op de projectdossiers.

Bij de scopes "realisatie" en "beheer en onderhoud" vindt de interne kwaliteitsbewaking plaats door middel van een jaarlijkse audit, op een projectlocatie tijdens de uitvoering van deze werkzaamheden.

3.4.2 Frequentie

Het bedrijf dient een IKB-controle op projecten uit te voeren volgens onderstaande omvang.

- bij open systemen voert men een interne controle uit op ten minste 10% van alle projecten, met een minimum van één per jaar;
- bij gesloten systemen voert men een interne controle uit op ten minste 3% van alle projecten, met een minimum van één per jaar.

Toelichting

Indien een project bestaat uit meerdere bodemsystemen, dient men deze bodemsystemen als afzonderlijke projecten te tellen.

Voorbeeld: een project bestaat uit 10 afzonderlijke bodemsystemen, deze dienen dan als 10 'projecten' te worden beschouwd in de telling van de aantallen.

3.4.3 Vastlegging van gegevens

De resultaten van de IKB-controle worden vastgelegd in een verslag.

Als bij een controle blijkt dat er (structurele) afwijkingen zijn, dient het bedrijf aantoonbaar corrigerende maatregelen door te voeren.

Als men bewust heeft afgeweken van de beschreven uitvoering en frequentie legt men dit vast met de reden waarom men hiervan is afgeweken.

3.5 Directiebeoordeling

De directie beoordeelt de werking van het kwaliteitsmanagementsysteem bij dit certificatieschema ten minste één maal per jaar. Naast de in een kwaliteitsmanagementsysteem gebruikelijke input bevat de beoordeling informatie over resultaten van audits en IKB-controles.

3.6 Inkoop en beheer materiaal en materieel

3.6.1 Inkoop

Het bedrijf beheerst zijn inkoopprocessen om zeker te stellen dat ingekocht materiaal en materieel aan de eisen voldoet.

De ingangscntrole is als volgt:

- Voor apparatuur draagt het bedrijf zelf zorg voor een vorm van ingangscntrole met in ieder geval aandacht voor de voorschriften vanuit de Arbowetgeving (wettelijke eis), de Machinerichtlijn (wettelijke eis) en, indien van toepassing, kalibratiegegevens;
- Voor materiaal draagt het bedrijf zelf zorg voor een vorm van ingangscntrole, waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan de certificering van het materiaal, voor open systemen conform de eisen zoals beschreven in paragraaf 5.3.2 in protocol 11001, voor gesloten systemen conform de eisen zoals beschreven in paragraaf 9.3.2 in protocol 11001.

3.6.2 Beheer

Om valide resultaten zeker te stellen, moet het bedrijf meetmiddelen:

- voor het gebruik hebben afgesteld (ingeregeld) op basis van de door de fabrikanten meegeleverde gebruiksaanwijzingen;
- periodiek gekalibreerd en afgesteld hebben op basis van voorzieningen die tot internationale of nationale standaarden kunnen worden herleid. Periodiek is tenminste conform de door de fabrikanten meegeleverde gebruiksaanwijzingen;
- indien nodig bijstellen;
- identificeren opdat de kalibratiestatus kan worden vastgesteld.

Als blijkt dat meetmiddelen buiten de toleranties vallen, neemt het bedrijf de nodige maatregelen en beoordeelt de validatie van eerdere resultaten. Deze eis is van toepassing op meetapparatuur zoals een waterpastaestel, maar niet op meetlinten en meetwielen. De kalibratie inspanning is in verhouding met de vereiste nauwkeurigheid van de meetmethode.

Waar noodzakelijk voor de veiligheid zorgt het bedrijf voor periodieke keuring van apparatuur, volgens de eisen die voor het type apparaat van toepassing zijn. Deze eisen zijn doorgaans beschreven in de documentatie die de leverancier bij het apparaat levert. De eerstvolgende keuringsdatum blijkt uit een op de apparatuur bevestigde sticker of label waarop de eerstvolgende keuringsdatum staat aangegeven.

Het bedrijf registreert de resultaten van de kalibratie en keuringen zodanig dat ze eenvoudig terug te vinden zijn en eenduidig zijn af te lezen.

3.7 Beheersing van afwijkingen

Het bedrijf legt een procedure vast die beschrijft hoe het omgaat met optredende afwijkingen van de eisen uit dit certificatieschema. Bij elk onderdeel van deze procedure is aangegeven wie verantwoordelijk is voor een correcte uitvoering ervan en wie bevoegd is voor het uitvoeren ervan.

Als tijdens de realisatie van het bodemenergiesysteem een of meer kritieke afwijkingen optreden dan neemt het bedrijf maatregelen om deze afwijkingen op te heffen. Als na het in gebruik nemen van het bodemenergiesysteem blijkt dat negatieve effecten optreden die zijn terug te voeren op kritieke afwijkingen van eisen uit dit certificatieschema bij de realisatie, neemt het bedrijf maatregelen om deze gevolgen weg te nemen. Als dit niet mogelijk is neemt het bedrijf maatregelen om deze gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

In alle gevallen registreert het bedrijf afwijkingen van eisen uit dit certificatieschema en genomen maatregelen in reactie daarop, inclusief eventuele goedkeuringen door het bevoegde gezag of de opdrachtgever. Het bedrijf neemt deze registraties op in het revisiepakket. Eisen hieraan zijn opgenomen in paragraaf 6.4 (open systemen) of paragraaf 10.4 (gesloten systemen) van protocol 11001.

3.8 Certificering en informatie aan de certificatie-instelling

De behandeling van een aanvraag voor een procescertificaat vindt plaats op basis van de op het moment van indienen van kracht zijnde versie van dit certificatieschema. Het bedrijf is verplicht bij de aanvraag de lopende vaktechnisch relevante sancties aan de certificatie-instelling te melden.

Corrigerende maatregelen

Het bedrijf behandelt en corrigeert door de certificatie-instelling geconstateerde afwijkingen binnen de periode die de certificatie-instelling aangeeft (zie paragraaf 4.3.3 en paragraaf 4.3.4, onderdeel Beoordeling van corrigerende maatregelen).

In geval van een door de certificatie-instelling afgegeven schriftelijke waarschuwing of schorsing van het certificaat neemt het bedrijf binnen drie maanden nadat de certificatie-instelling de schriftelijke waarschuwing of schorsing aan het bedrijf kenbaar heeft gemaakt afdoende corrigerende maatregelen en maakt deze bij de certificatie-instelling kenbaar.

Niet- aangekondigde beoordelingen

Om de certificatie-instelling in de gelegenheid te stellen het certificatieonderzoek uit te voeren verschaft het bedrijf hiervoor voldoende informatie aan de certificatie-instelling. Ten behoeve van de onaangekondigde beoordelingen stelt het bedrijf de planning voor de realisatie ter beschikking op aanvraag van de certificatie-instelling.

Toelichting

De certificatie-instelling geeft zelf aan in hoeverre ze inlichtingen wenst over de aard van de werkzaamheden, de tijdsperiode, de plaats en de medewerkers.

Verlenen van medewerking door het bedrijf aan de certificatie-instelling

Het bedrijf verleent, binnen redelijke grenzen, zodanig medewerking dat de certificatie-instelling in staat is te controleren of de prestaties van het bedrijf in overeenstemming zijn met dit certificatieschema.

Als de eigenaar van de projectlocatie voorwaarden stelt om het terrein te mogen betreden maakt het bedrijf deze kenbaar bij de certificatie-instelling en zorgt ervoor dat deze geen belemmering vormen voor de medewerkers van de certificatie-instelling om hun werkzaamheden uit te voeren. Als de omstandigheden op een projectlocatie dit vereisen voorziet het bedrijf de auditor van de certificatie-instelling van de noodzakelijke aanvullende beschermingsmiddelen. Het bedrijf stelt deze beschermingsmiddelen zonodig op de vestigingsplaats aan de certificatie-instelling ter beschikking.

Toelichting

Het bedrijf mag er hierbij vanuit gaan dat een auditor zelf zorg draagt voor de materialen uit het PBM-pakket-licht, zoals beschreven in module 9 van CROW 132, aangevuld met geschikte weerbestendige kleding.

Het is niet nodig om bij elke projectlocatie een reserve set beschermingsmiddelen voor de certificatie-instelling beschikbaar te hebben.

Ervaringshistorie, persoonsregistratie en mutaties in het bedrijf

Het bedrijf legt de concrete ervaring met Bodemenergiesystemen van elke projectleider vast. Mutaties in het bestand van projectleiders meldt het bedrijf binnen twee weken na het ingaan van de mutatie bij de certificatie-instelling.

4 Eisen aan de certificering

4.1 Onafhankelijk adviesorgaan

Volgens de geldende regels voor certificering moet de schemabeheerder aantonen dat draagvlak in de markt bestaat voor een certificatieschema. RvA-R13 geeft aan dat het vereiste draagvlak wordt geacht aanwezig te zijn als meerdere bij het schema belanghebbende marktpartijen zitting hebben in een commissie die door de schemabeheerder voor dat doel is ingesteld. De schemabeheerder voor dit certificatieschema is SIKB. Het bestuur van SIKB heeft, als eindverantwoordelijke voor het goed functioneren van dit certificatieschema, het begeleiden van het functioneren van dit certificatieschema gemandateerd aan het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Bodembeheer. Dat betekent dat, terwijl de formele besluitvorming ligt bij het bestuur van SIKB, in de praktijk het CCvD Bodembeheer deze beoordelingsrichtlijn en het daarbij horende protocol heeft ontwikkeld en beheert. Door het sluiten van een overeenkomst met SIKB kunnen hiervoor erkende certificatie-instellingen gebruik maken van dit certificatieschema. De door het CCvD Bodembeheer opgestelde en door het bestuur van SIKB vastgestelde criteria zijn zowel voor SIKB als voor de certificatie-instellingen bindend.

4.2 Certificatie-instelling

4.2.1 Accreditatie

De certificatie-instelling die certificaten wil afgeven voor activiteiten die vallen onder reikwijdte van dit certificatieschema gaat een overeenkomst aan met SIKB, onder vermelding van dit certificatieschema. De certificatie-instelling beschikt over een geldige accreditatie voor ten minste één ander certificatieschema dat onder het beheer valt van het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer, verstrekt door de Raad voor Accreditatie of door een andere accreditatie-instelling die de EA en IAF MLA (Multi Lateral Agreement) voor de betreffende accreditatienorm heeft ondertekend.

Toelichting: deze versie van BRL SIKB 11000 is bedoeld voor het uitvoeren van de validatie van dit certificatieschema. Daarom hoeft de certificatie-instelling die het certificatie-onderzoek op deze versie van de beoordelingsrichtlijn uitvoert nog niet te beschikken over een geldige en relevante accreditatie waarop dit certificatieschema is vermeld, verstrekt door de Raad voor Accreditatie of door een andere accreditatie-instelling die de EA en IAF MLA (Multi Lateral Agreement) voor de betreffende accreditatienorm heeft ondertekend.

4.2.2 Functies binnen de certificatie-instelling

De certificatie-instelling definieert competentie-eisen voor de functies bij het certificatieproces conform NEN-EN-ISO/IEC 17065 en NEN-EN-ISO 19011. In aanvulling hierop wordt aan deze functies een aantal kennis- en ervaringseisen gesteld. Deze zijn weergegeven in paragraaf 4.2.3 en 4.2.4.

Om tot haar oordeel te kunnen komen onderscheidt de certificatie-instelling de functies staf, auditteam, reviewer en beslisser. Samengevat gaat het om de volgende functies:

- De staf beoordeelt of de certificatie-instelling in staat is de certificatie uit te voeren en selecteert en traint auditors en bereidt hen voor op de werkzaamheden;
- Het auditteam verricht het certificatie-onderzoek, en kan bestaan uit één persoon of een team;
- De reviewer beoordeelt de resultaten van het certificatie-onderzoek en of deze op de juiste wijze tot stand gekomen zijn;
- De beslisser beoordeelt of een certificaat kan worden toegekend.

De certificatie-instelling heeft een intern opleidingsprogramma dat de voor de te verrichten werkzaamheden benodigde kennisontwikkeling borgt bij personen die de hierboven vermelde functies uitvoeren.

4.2.3 Auditteam Bodemenergiesystemen

Op de samenstelling van het auditteam is het volgende van toepassing:

- Minimaal één lead-auditor maakt deel uit van het auditteam en leidt fysiek het onderzoek bij het bedrijf;
- De lead-auditor beschikt over een werk- en denkniveau dat minimaal gelijk is aan hoger beroepsonderwijs;
- De lead-auditor voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld aan (lead)auditors in NEN-EN-ISO/IEC 17065:2012;
- De lead-auditor voldoet aan de voorwaarden om een kwalificatie te verkrijgen als auditor voor kwaliteitsmanagementsysteemcertificatie gericht op IAF code 28, 'Construction', 34, 'Engineering services', of 35, 'Other services', zoals de Raad voor Accreditatie hanteert;
- Het auditteam is goed bekend met bodemenergiesystemen. Deze kennis blijkt uit kennis van de voor bodemenergiesystemen relevante wet- en regelgeving en een werkervaring of opleiding die voldoet aan ten minste één van het onderstaande:
 - 10 werkdagen als projectleider van bodemenergiesystemen en examen Bodemenergie "B" met goed gevolg afgelegd;
 - 4 projecten met het beoordelen van bodemenergiesystemen als extern auditor en examen Bodemenergie "B" met goed gevolg afgelegd.

Toelichting:

Voor het aantonen van de vereiste kennis heeft het auditteam dus de keuze uit de twee bovenstaande mogelijkheden.

- De certificatie-instelling kan aan het auditteam technische experts met specifieke kennis van Bodemenergiesystemen toevoegen. De technische expert beschikt over een werk- en denkniveau dat minimaal gelijk is aan de vierjarige opleiding van het middelbare beroepsonderwijs. Hij is niet geautoriseerd voor het onafhankelijk uitvoeren van een audit;
- Alle leden van het auditteam:
 - zijn goed bekend met het begrip kwaliteitsmanagementsysteem in het algemeen;
 - hebben kennis van deze beoordelingsrichtlijn en het bijbehorende protocol 11001;
 - hebben kennis van auditprincipes;
 - kunnen de kennis toepassen m.b.t. de beoordelingsrichtlijn, het bijbehorende protocol en de auditprincipes in de auditpraktijk van dit certificatieschema;
- onderhouden de competenties, onder meer door een werkervaring van tenminste:
 - 5 werkdagen per jaar als projectleider van bodemenergiesystemen;
 - of 5 werkdagen per jaar met het beoordelen van bodemenergiesystemen als (interne) auditor.

Toelichting

Het auditteam kan bestaan uit één persoon, de lead-auditor.

4.2.4 Reviewer en beslisser

De reviewer die door de certificatie-instelling wordt ingezet voor het certificatie-onderzoek moet voldoen aan de volgende eisen:

- beschikking over kennis en ervaring op het niveau van een lead-auditor;
- beschikken over kennis over de uitvoering van mechanische boringen op het niveau

- van het auditteam, met uitzondering van werkervaring;
- geen betrokkenheid bij de directe uitvoering van het certificatieonderzoek met betrekking tot het betreffende boorbedrijf.

De beslisser die door de certificatie-instelling wordt ingezet voor het certificatieonderzoek moet voldoen aan de volgende eisen:

- beschikken over de kennis en ervaring op het niveau van een lead-auditor, met uitzondering van de auditervaring;
- geen betrokkenheid bij de directe uitvoering van het certificatie onderzoek van het betreffende boorbedrijf.

De functies van reviewer en beslisser mogen gecombineerd worden mits de functionaris die deze functies combineert, voldoet aan de eisen aan deze beide functies.

4.3 Toelatings- en opvolgingsonderzoeken

In deze paragraaf zijn de eisen opgenomen aan de certificatie-instelling voor de uitvoering van toelatings- en opvolgingsonderzoeken.

Toelichting

De certificatie-instelling kan het onderzoek combineren met onderzoek in het kader van een certificatie van het kwaliteitsmanagementsysteem of van VCA. In deze paragraaf hanteren wij de termen 'beoordelen' (bij onder meer corrigerende maatregelen) en 'toetsen'. Er is hierbij een relatie met de term 'inspecteren', zoals beschreven in NEN-EN-ISO/IEC 17020. In dit schema wordt de term 'inspecteren' bewust niet gebruikt om verwarring met overheidsinspecties te voorkomen.'

Naast de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn zijn vastgelegd stellen de certificatie instellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure eisen van certificatie en attestering, zoals vastgelegd in het certificatiereglement van de betreffende instelling.

4.3.1 Afbakening van te certificeren bedrijf en processen

De reikwijdte van het af te geven certificaat is 'Bodemenergiesystemen' inclusief de vermelding van één of meerdere gecertificeerde scopes. De certificatie-instelling geeft het procescertificaat af per bedrijf, organisatie of vestigingsplaats. Uit het certificaat blijkt duidelijk op welke vestigingsplaatsen het certificaat van toepassing is, op welk protocol en op welke scope of scopes van de beoordelingsrichtlijn.

4.3.2 Toets op het kwaliteitsmanagementsysteem

Toets op het kwaliteitsmanagementsysteem

De certificatie-instelling toetst jaarlijks of het kwaliteitsmanagementsysteem van het bedrijf is opgezet volgens en voldoet aan NEN-EN-ISO 9001 of een daaraan gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen. Deze toets leidt niet tot een verklaring van de certificatie-instelling specifiek over het kwaliteitsmanagementsysteem van het bedrijf.

Bij een toets op basis van NEN-EN-ISO 9001 voert de certificatie-instelling deze toets uit op een van de volgende manieren:

- de certificatie-instelling stelt vast of een door het bedrijf overlegd certificaat voor NEN-EN-ISO 9001 geldig is, een voor Bodemenergiesysteem relevante scope omvat en is afgegeven door een hiervoor door de Raad voor de Accreditatie geaccrediteerde certificatie instelling;
- de certificatie-instelling toetst op basis van een certificatie onderzoek of het kwaliteitsmanagementsysteem van het bedrijf voldoet aan NEN-EN-ISO 9001. Dit certificatie onderzoek voldoet aan dezelfde eisen als een specifiek op de eisen uit NEN-EN-ISO 9001 gericht certificatie onderzoek.

De bovenstaande toets leidt niet tot een verklaring van de certificatie-instelling specifiek over het kwaliteitsmanagementsysteem van het bedrijf.

De toets op basis van een andere aan NEN-EN-ISO 9001 gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen kan alleen worden uitgevoerd door een certificatie-instelling die hiervoor is geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie. Daarnaast geldt voor het uitvoeren van deze toets, in aanvulling op de in paragraaf 4.2.3 gestelde eisen aan het auditteam, dat ten minste een lid van het auditteam voldoet aan de door de Raad voor Accreditatie gestelde voorwaarden aan het verkrijgen van een kwalificatie als auditor voor de betreffende norm voor kwaliteitsmanagementsystemen. De certificatie-instelling voert deze toets uit op een van de hierboven beschreven manieren, waarbij steeds voor "NEN-EN-ISO 9001" gelezen moet worden "een aan NEN-EN-ISO 9001 gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen".

4.3.3 Toelatingsonderzoek

Doel van het onderzoek is vaststellen of het bedrijf voldoet en in staat wordt geacht om blijvend te voldoen aan alle elementen van dit certificatieschema voor de specifieke scope of scopes van deze beoordelingsrichtlijn en de in protocol 11001 vermelde eisen voor Bodemenergiesystemen. Tijdens het toelatingsonderzoek toetst de certificatie-instelling op elk van deze eisen.

Beoordeling documentatie

De certificatie-instelling toetst de documentatie op het voldoen aan alle in dit certificatieschema aan de documentatie gestelde eisen. Als binnen het bedrijf meerdere kwaliteitsystemen worden gehanteerd, toetst de certificatie-instelling ieder systeem apart.

Beoordeling implementatie op kantoren en op projectlocaties

De certificatie-instelling voert per vestigingsplaats waar het bedrijf werkzaamheden onder dit certificatieschema uitvoert een toets uit op alle vereisten uit dit certificatieschema die op kantoor en op projectlocaties te toetsen zijn.

Toelichting

De certificatie-instelling toetst dus zowel op de eisen aan het proces als op die aan het kwaliteitsmanagementsysteem en die aan de veiligheidsaspecten.

Beoordeling implementatie op projectlocaties

De certificatie-instelling toetst alle vereisten uit dit certificatieschema, die op de projectlocatie te toetsen zijn. Hierbij geldt:

- De certificatie-instelling zorgt voor een evenredige spreiding over de verschillende vestigingsplaatsen, rekening houdend met de grootte (= aantal projectleiders) van de betreffende vestigingsplaats;
- De certificatie-instelling toetst het functioneren van elke projectleider die bij de start van het certificatie onderzoek tijdelijk in dienst dan wel in vaste dienst is bij het bedrijf, inclusief uitzendkrachten, exclusief stagiaires;
- De certificatie-instelling rapporteert per projectlocatie welke onderdelen van dit certificatieschema getoetst zijn en wie van de betrokken projectleiders getoetst is of zijn.

Beoordeling toepassen alternatieve werkwijzen

Als het bedrijf alternatieve werkwijzen toepast op basis van de eisen in paragraaf 1.3.2 dan inspecteert het auditteam op het voldoen aan de procesvoorwaarden tijdens de reguliere audits onder het thema-onderwerp 'managen alternatieve werkwijzen'. De wijze van inrichten van het beoordelingsproces is daarbij zoals hierboven beschreven. De uitvoering moet ten minste eenmaal op een uitvoeringslocatie worden geïnspecteerd.

Beoordeling van corrigerende maatregelen

De certificatie-instelling verifieert corrigerende maatregelen op vastgestelde 'kritieke afwijkingen' en 'niet-kritieke afwijkingen' in de documentatie op basis van schriftelijke corrigerende maatregelen. De certificatie-instelling verifieert corrigerende maatregelen op vastgestelde 'kritieke afwijkingen' en 'niet-kritieke afwijkingen' in de implementatie op locatie. Het toelatingsonderzoek is binnen een periode van zes maanden na de eerste toets van de documentatie afgerond. Voor corrigerende maatregelen op vastgestelde 'kritieke afwijkingen' en 'niet-kritieke afwijkingen' stelt de certificatie-instelling de termijn vast waarbinnen het bedrijf deze moet hebben doorgevoerd na constatering van de afwijking. Deze termijn is niet langer dan drie maanden. De certificatie-instelling rondt de hierna uit te voeren beoordeling van de corrigerende maatregel af binnen vier weken na het doorvoeren van deze maatregelen. Als het onderzoek langer duurt vervallen alle resultaten.

4.3.4 Opvolgingsonderzoek

Doel van het opvolgingsonderzoek is vaststellen of het bedrijf blijvend voldoet aan alle eisen uit dit certificatieschema en protocol 11001 voor Bodemenergiesystemen. Hiertoe voert de certificatie-instelling periodieke opvolgingsonderzoeken uit.

Beoordeling documentatie

In afwijking van wat hierboven is gesteld toetst de certificatie-instelling de documentatie alleen als deze is gewijzigd.

Beoordeling implementatie op kantoren

Een jaar na de toelating (met een maximum termijn van 14 maanden) voert de certificatie-instelling een aangekondigde toets uit op kantoor van iedere vestiging waar documenten zijn geregistreerd. Het gaat hierbij uiteraard alleen om die vestigingen waar het bedrijf werkzaamheden onder dit certificatieschema uitvoert. Bij elke toets voert de certificatie-instelling een toets uit op een steekproef uit de vereisten uit dit certificatieschema die op kantoor te toetsen zijn. De certificatie-instelling richt deze jaarlijkse steekproef zodanig in, dat na een periode van drie jaar elke eis uit dit certificatieschema ten minste eenmaal is getoetst.

De toets van een project omvat de door het bedrijf uitgevoerde werkzaamheden die onder de reikwijdte van dit certificatieschema vallen in het gehele uitvoeringstraject van het project, inclusief de werkzaamheden uitgevoerd door de projectleiders, ongeacht op welke vestiging de projectleiders werkzaam zijn.

Beoordeling implementatie op projectlocaties

De certificatie-instelling toetst het functioneren van elke projectleider die bij de start van het certificatie onderzoek tijdelijk in dienst dan wel in vaste dienst is bij het bedrijf, inclusief uitzendkrachten, exclusief stagiaires.

Het aantal niet aangekondigde opvolgingsonderzoeken tijdens de realisatie is ten minste gelijk aan een derde van het totaal aantal opvolgingsonderzoeken op de projectlocaties, afgerond naar beneden en met een minimum van één. De resterende opvolgingsonderzoeken in het veld kunnen aangekondigd zijn.

Bij elk van de tussentijdse onderzoeken op projectlocaties toetst de certificatie-instelling op in BRL SIKB 11000 en protocol 11001 opgenomen eisen aan de door het bedrijf toegepaste en in protocol 11001 als geschikt vermelde technieken voor Bodemenergiesystemen, om met gerechtvaardigd vertrouwen een uitspraak te kunnen doen. Hierbij zorgt de certificatie-instelling ervoor dat elke eis in een periode van maximaal drie jaar in deze beoordelingen ten minste éénmaal is getoetst. De certificatie-instelling rapporteert de onderdelen van deze beoordelingsrichtlijn en van de specifieke eisen uit protocol 11001

die op de projectlocatie(s) getoetst zijn en rapporteert de betrokken projectleider(s) die getoetst is of zijn.

Planning van onaangekondigde bezoeken

De certificatie-instelling vraagt minimaal éénmaal per kwartaal bij het bedrijf een planning op, op grond waarvan men beslist om al of geen (onaangekondigde) beoordeling uit te gaan voeren (zie paragraaf 3.8). Om het principe van onaangekondigde audits te waarborgen is de frequentie waarmee de certificatie-instelling de planning opvraagt hoger dan de frequentie van de beoordelingen zelf.

Beoordeling toepassen alternatieve werkwijzen

Als het bedrijf alternatieve werkwijzen toepast op basis van de eisen in paragraaf 1.3.2 dan inspecteert het auditteam op het voldoen aan de procesvoorwaarden tijdens de reguliere audits onder het thema-onderwerp 'managen alternatieve werkwijzen'. De wijze van inrichten van het beoordelingsproces is daarbij zoals hierboven beschreven. De uitvoering moet ten minste eenmaal op een uitvoeringslocatie worden geïnspecteerd.

Beoordeling van corrigerende maatregelen

Kritieke afwijkingen

De certificatie-instelling stelt de termijn vast waarbinnen het bedrijf corrigerende maatregelen op vastgestelde 'kritieke afwijkingen' moet hebben doorgevoerd na constatering van de afwijking. Deze termijn is niet langer dan drie maanden nadat de certificatie-instelling het bedrijf op de hoogte heeft gesteld van de afwijking. De certificatie-instelling voert vervolgens een beoordeling op deze corrigerende maatregel uit. De beslisser van de certificatie-instelling kan in geval van een vastgestelde 'kritieke afwijking' besluiten om de termijn voor corrigerende maatregelen te verkorten tot minimaal veertien dagen. De certificatie-instelling stelt het bedrijf van een dergelijk besluit zo spoedig mogelijk apart op de hoogte.

Niet-kritieke afwijkingen

De certificatie-instelling stelt de termijn vast waarbinnen het bedrijf corrigerende maatregelen op vastgestelde 'niet-kritieke afwijkingen' moet hebben doorgevoerd na constatering van de afwijking. Deze termijn is niet langer dan zes maanden. De certificatie-instelling voert de beoordeling op deze corrigerende maatregel uit bij het eerstvolgende opvolgsonderzoek, tenzij de certificatie-instelling beslist dit eerder te doen.

4.3.5 Tijdsbesteding

De certificatie-instelling besteedt aan elk onderdeel van het certificatie onderzoek minimaal de in deze paragraaf aangegeven hoeveelheid tijd. De vermelde tijden zijn exclusief reistijd en de benodigde tijd voor herbeoordeling van kritieke afwijkingen, maar inclusief rapportagetijd. De vermelde tijden gelden voor die situaties waarin alle voor de audit benodigde informatie direct beschikbaar is.

De vermelde tijden zijn van toepassing bij bedrijven die beschikken over een geldig certificaat voor NEN-EN-ISO 9001 of voor een daaraan gelijkwaardige norm voor kwaliteitsmanagementsystemen, zoals beschreven in paragraaf 3.1, waarbij het certificaat niet is geschorst of ingetrokken, er geen kritieke afwijkingen in relatie tot het certificaat open staan en het auditteam bij het uitgevoerde onderzoek voldeed aan de in paragraaf 4.3.2 aan het auditteam gestelde eisen. In die situatie toetst de certificatie-instelling bij het initieel certificatieonderzoek en bij elk tussentijds certificatieonderzoek of het daarvoor uitgevoerde onderzoek conform dit certificatieschema heeft plaatsgevonden.

Als de situatie in relatie tot het certificaat voor het kwaliteitsmanagementsysteem anders is, is in aanvulling op de in deze paragraaf vermelde tijdsbesteding per vestigingsplaats de tijdstabel in IAF MD5:2009, 'Duration of QMS and EMS audits', van toepassing.

De certificatie-instelling kan een maximale tijdsreductie van 30% doorvoeren ingeval van gelijktijdige beoordeling voor meerdere krachtens de Regeling bodemkwaliteit aangewezen normdocumenten, onder de voorwaarden die hiervoor gelden bij systeemcertificatie, zoals opgenomen in de Guidance Documents. De certificatie-instelling legt de onderbouwing van deze reductie vast en maakt deze jaarlijks kenbaar aan SIKB via de voor de jaarrapportage aan te leveren gegevens.

Tabel 3 Minimaal door de certificatie-instelling aan het onderzoek te besteden tijd

Toelatingsonderzoek	Minimale tijdsduur
beoordeling documentatie	4 uur voor de eerste scope, 1 uur voor elke volgende scope, met een maximum van 8 uur
beoordeling implementatie op kantoor	4 uur per vestigingsplaats plus 2 uur per scope (1 ab t/m 4 ab, dus maximaal worden vier scopes gerekend)
beoordeling implementatie op projectlocatie (alléén scopes 3)	4 uur per audit op projectlocatie voor de eerste scope, 2 uur voor de tweede scope
beoordeling implementatie op projectlocatie (alléén scopes 4)	4 uur per audit op projectlocatie voor de eerste scope, 2 uur voor de tweede scope
Opvolgingsonderzoek	Minimale tijdsduur
beoordeling documentatie na wijziging	0-2 uur per scope
beoordeling implementatie op kantoor	4 uur per vestigingsplaats plus 2 uur per scope (1 ab t/m 4 ab, dus maximaal worden vier scopes gerekend)
beoordeling implementatie op projectlocatie (alléén scopes 3)	4 uur per projectlocatie voor de eerste scope, 2 uur voor de tweede scope
beoordeling implementatie op projectlocatie (alléén scopes 4)	4 uur per projectlocatie voor de eerste scope, 2 uur voor de tweede scope

4.3.6 Rapportage

De rapportage van het auditteam geeft tenminste een goed overzicht van:

- De implementatie van de eisen uit dit certificatieschema, die op de betreffende plaats te toetsen zijn;
- Het door de certificatie-instelling uitgevoerde onderzoek, de tijdsbesteding op kantoor, op de projectlocatie(s) en aan de rapportage, de namen en functies van de leden van het auditteam, de namen en functies van de geïnterviewden, waaronder ten minste de projectleider(s);
- Een kernachtige samenvatting van de belangrijkste constatering, zowel in positieve als negatieve zin;
- Een toelichting op de vastgestelde afwijkingen en het eindoordeel van het auditteam.

4.4 Werkwijze certificatie-instelling

4.4.1 Beslissing over certificaat verlening

De certificatie-instelling evalueert de samenstelling van het auditteam. Als de bestede audittijd minder is dan volgens paragraaf 4.3.6 is vereist evalueert de certificatie-instelling ook het inhoudelijk correct en volledig zijn van de rapportage van het auditteam. Als dit niet het geval is voert de certificatie-instelling binnen dezelfde certificatieperiode een extra beoordeling uit op de ontbrekende of afwijkende aspecten. De medewerker van de certificatie-instelling die de evaluatie van de beoordelingsrapportage uitvoert mag, in deze rol van reviewer, verder niet bij het beoordelingsproces betrokken zijn. Op grond van zijn bevindingen bepaalt de reviewer of kan worden vastgesteld dat de organisatie de werkzaamheden conform de daaraan gestelde eisen uitvoert, wat nodig is om een besluit tot het verlenen of in stand houden van het certificaat te rechtvaardigen.

gen.

Op grond van de rapportage(s), die de certificatie-instelling maakt bij het toelatingsonderzoek alsmede op grond van de review, stelt de beslisser van de certificatie-instelling vast of de certificatie-instelling tot certificaatverlening kan overgaan. Hij kan alleen een positief besluit nemen als het auditteam op grond van het toelatingsonderzoek conformiteit heeft vastgesteld met alle eisen uit dit certificatieschema. De certificatie-instelling kan in elk geval geen certificaat verlenen als een of meer afwijkingen zijn geconstateerd, die nog niet is of zijn weggenomen.

4.4.2 Certificaat afgifte

Na een positieve beslissing over certificatie geeft de certificatie-instelling een certificaat af. Dit certificaat is een procescertificaat voor Bodemenergiesystemen in de zin van NEN-EN-ISO/IEC 17065. De certificatie-instelling neemt de in bijlage 4 tussen aanhalingstekens ("...") weergegeven tekstpassage integraal over op het af te geven certificaat en volgt voor het overige de in die bijlage opgenomen aanwijzingen.

Per bedrijf kan de certificatie-instelling één of meerdere certificaten afgeven, zolang per certificaat duidelijk is op welke vestiging of vestigingen van het bedrijf het certificaat betrekking heeft.

De certificatie-instelling meldt elke door haar aangebrachte mutatie in de geldigheid van een certificaat per direct schriftelijk aan de secretaris van het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer.

De certificaathouder verzorgt zelf de aanvraag voor de ministeriële erkenning. Agentschap NL Bodem+ geeft deze erkenningen in mandaat af. Het format voor de aanvraag is te downloaden via de website van Agentschap NL Bodem+. Het aanvragen van een erkenning kan op de volgende manieren:

- Digitaal in pdf-formaat, of;
- de aanvraag per post verzenden naar het volgende adres:
Agentschap NL Bodem+
Postbus 91344
2509 AC DEN HAAG

De certificatie-instelling zendt hiervoor zo spoedig mogelijk van elk door haar afgegeven certificaat een kopie naar de certificaathouder en aan de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, deze laatste in de vorm van:

- een bijlage in pdf-formaat bij een e-mail aan info@sikb.nl, of;
- het per post verzenden van een papieren kopie aan:
SIKB
T.a.v. de programmadirecteur
Postbus 420
2800 AK GOUDA

De Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer stelt na ontvangst van het certificaat van de certificatie-instelling, het beeldmerk ter beschikking aan het erkende bedrijf, vergezeld van het reglement voor het gebruik daarvan. Dit reglement is ook opgenomen als bijlage 2 bij deze beoordelingsrichtlijn.

4.4.3 Certificaat continuering

Het certificaat is geldig voor een periode van drie jaar, waarbij verlenging kan plaatsvinden voor een volgende periode van drie jaar, tenzij het bedrijf of de certificatie-instelling dit van rechtswege beëindigt of het aanpassing behoeft.

De rapportages, die opgesteld worden bij het tussentijds certificatie onderzoek, worden

jaarlijks door de reviewer van de certificatie-instelling beoordeeld. Op grond van de rapportages die de certificatie-instelling maakt bij de tussentijds certificatie onderzoek en de reviews daarop, stelt de beslisser van de certificatie-instelling vast of het certificaat kan worden gecontinueerd.

4.4.4 Marktinformatie

De certificatie-instelling verstuurt een kopie van elk afgegeven procescertificaat aan SIKB. De certificatie-instelling meldt elk geval van schorsing of intrekking van een certificaat per direct schriftelijk aan SIKB.

4.4.5 Sancties jegens de certificaathouder

Als hiertoe volgens de certificatie-instelling aanleiding bestaat heeft deze het recht om het certificaat te schorsen, in te trekken of nietig te verklaren tijdens de geldigheidsperiode conform het eigen certificatiereglement.

De certificatie-instelling past in de volgende situaties in ieder geval de daarbij aangegeven sancties toe:

1. een schriftelijke waarschuwing bij het niet nemen van afdoende corrigerende maatregelen binnen de termijn die dit certificatieschema daar aan stelt of binnen de door de certificatie-instelling vastgestelde termijn indien deze termijn korter is;
2. een schriftelijke waarschuwing bij constatering van een kritieke afwijking voor een tweede maal binnen 1,5 jaar tijdens een opvolgingsaudit of klachtenonderzoek;
3. Een schriftelijke waarschuwing in geval de certificatie-instelling eenzelfde niet-kritieke afwijking meer dan tweemaal tijdens opeenvolgende beoordelingsonderzoeken vaststelt;
4. Een schriftelijke waarschuwing bij het niet uitvoeren van interne audits of bij het structureel uitvoeren van te weinig interne audits;

Toelichting:

De term 'structureel' betekent: in twee opeenvolgende jaren. Het niet halen van het in het schema opgegeven aantal interne audits (i.c. de norm) leidt altijd tot een afwijking, die door de certificatie-instelling wordt gerapporteerd in het audit-rapport. In geval 70% van de norm in twee opeenvolgende jaren niet wordt gehaald, volgt een schriftelijke waarschuwing.

5. een extra toets op het onderwerp interne audits bij het niet nemen van afdoende corrigerende maatregelen op het onderwerp interne audits binnen de termijn die dit certificatieschema daar aan stelt of binnen de door de certificatie-instelling vastgestelde termijn indien deze termijn korter is;
6. een schorsing van het gebruik van het certificaat indien de certificaathouder niet afdoende of niet binnen de termijn reageert op een schriftelijke waarschuwing;
7. een schorsing van het gebruik van het certificaat in geval het noodzakelijk zou zijn om een certificaathouder binnen een periode van 1,5 jaar op grond van dezelfde afwijking voor een tweede maal een schriftelijke waarschuwing te sturen;
8. een schorsing van het certificaat indien een medewerker werkzaamheden uitvoert waarvoor een erkenning door Bodem+ benodigd is en de betreffende medewerker niet of niet meer beschikt over deze erkenning;
9. een schorsing van het certificaat indien een medewerker werkzaamheden uitvoert waarvoor een erkenning door Bodem+ benodigd is en de betreffende medewerker niet voldoet aan de opleidings- en ervaringseisen voldoet die voor deze werkzaamheden worden gesteld;
10. een schriftelijke waarschuwing indien een medewerker werkzaamheden uitvoert waarvoor een aanmelding of registratie bij de certificatie-instelling benodigd is en de betreffende medewerker niet is aangemeld of niet (meer) beschikt over de benodigde registratie;
11. een schriftelijke waarschuwing als een medewerker die werkzaamheden uitvoert waarvoor aanmelding of registratie bij de certificatie-instelling vereist is, terwijl de medewerker niet aan de door dit certificatieschema vereiste kwalificaties voldoet;
12. directe intrekking van het certificaat in geval er fraude, grove onrechtmatigheden of structurele fouten (die hebben geleid tot een bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke vervolging) worden vastgesteld terzake van de wettelijke voorschriften voor de kritische werkzaamheden uit dit certificatieschema en die van wezenlijke invloed zijn op het eindresul-

taat. Ook als het gaat om feiten en omstandigheden die redelijkerwijs doen vermoeden dat betrokkene een wettelijk voorschrift overtreedt dan wel heeft overtreden.

Toelichting: In dit kader kan men bijvoorbeeld denken aan het delict valsheid in geschrifte (artikel 225 WvS) in directe relatie tot dit certificatieschema. Deze feiten kunnen blijken uit justitiële en opsporings- en vervolgingsacties. Betrokkene kan uiteraard bezwaar aantekenen tegen intrekking van het certificaat op deze gronden.

13. directe intrekking of schorsing van het certificaat bij intrekking of schorsing van de erkenning;
14. een schorsing van het gebruik van het certificaat in het geval dat de certificatie-instelling kritieke afwijkingen in de registratie van medewerkers vaststelt.

In geval van een schriftelijke waarschuwing krijgt de certificaathouder maximaal één maand de tijd om een Plan van aanpak voor corrigerende maatregelen aan de certificatie-instelling kenbaar te maken en drie maanden om afdoende corrigerende maatregelen te nemen en deze bij de certificatie-instelling kenbaar te maken.

De certificatie-instelling schorst het certificaat als zij op basis van de resultaten van de beoordeling op de uitvoering van de opgelegde corrigerende maatregelen vaststelt dat de certificaathouder niet aan de eisen voldoet die de reden voor de schriftelijke waarschuwing vormden.

In geval van een schorsing krijgt de certificaathouder maximaal één maand de tijd om een Plan van aanpak voor corrigerende maatregelen aan de certificatie-instelling kenbaar te maken en drie maanden om afdoende corrigerende maatregelen te nemen en deze bij de certificatie-instelling kenbaar te maken. De certificatie-instelling voert aansluitend eerst (een) extra opvolgingsaudit(s) uit en moet vaststellen dat de certificaathouder weer volledig aan de eisen voldoet voordat zij de schorsing opheft.

Bij het niet voldoen na extra opvolgingsaudit(s) volgt intrekking van het certificaat. In geval van intrekking van het certificaat overtuigt de certificaathouder de certificatie-instelling eerst dat structureel corrigerende maatregelen zijn doorgevoerd voordat een aanvraag tot certificatie opnieuw in behandeling wordt genomen. Dit is dan een volledig onverkort certificatie-onderzoek.

In geval van schorsing of intrekking van het certificaat mag de certificaathouder niet onder certificaat werken en geen gebruik maken van het keurmerk. De opdrachtgevers van alle lopende en komende opdrachten worden door de certificaathouder per direct schriftelijk op de hoogte gesteld van een schorsing of intrekking.

Indien de certificaathouder afdoende corrigerende maatregelen neemt en deze door de certificatie-instelling positief worden beoordeeld kan de certificatie-instelling een schorsing opheffen. Na opheffing van een schorsing kan weer normaal onder certificaat worden gewerkt en gebruik worden gemaakt van het keurmerk.

De certificatie-instelling kan een verzoek tot certificering aanhouden of weigeren, een certificaat tijdelijk of definitief intrekken, indien de verzoeker of houder betrokken is bij een ernstige overtreding van een wettelijk voorschrift dat in directe relatie staat met de activiteit waarvoor het certificaat zal gelden of geldt. Bij een vermoeden van of bij gebleken fraude of valsheid in geschrifte, waarbij verzoeker of houder is betrokken en die in relatie staat met de activiteit waarvoor het certificaat zal gelden of geldt, beoordeelt de certificatie-instelling in hoeverre dat aanleiding is om een verzoek tot certificering aan te houden of een certificaat tijdelijk of definitief in te trekken.

4.4.6 Geheimhouding, klachten en geschillen

Op dit certificatieschema zijn de eisen aan geheimhouding, klachten en geschillen voor accreditatie op basis van de NEN-EN-ISO/IEC 17065 van toepassing zoals de Raad voor Accreditatie hanteert. De certificatie-instelling heeft deze aspecten afdoende in haar reglement geborgd en past deze toe bij het gebruik van dit certificatieschema.

4.4.7 Archivering

De certificatie-instelling archiveert de documentatie die zij opmaakt bij het certificatieonderzoek of die naar aanleiding daarvan wordt opgevraagd, met uitzondering van de plannings, voor een periode van ten minste vijf jaar.

4.4.8 Communicatie tussen de CI-en en het CCvD Bodembeheer

Toelichting

Dit certificatieschema moet zo goed mogelijk afgestemd blijven op de bestaande praktijk. Om dit te bewerkstelligen is communicatie nodig tussen de certificatie-instellingen en de schemabeheerder, SIKB. De afspraken hierover zijn in deze paragraaf vastgelegd.

Geheimhouding

Met het oog op de in paragraaf 4.4.6 genoemde geheimhoudingsplicht, die ook geldt voor het CCvD Bodembeheer, mag bedrijfsinformatie uitsluitend waar nodig en dan alleen in geanonimiseerde en geaggregeerde vorm worden gepresenteerd.

Periodiek overleg

Minimaal éénmaal per jaar wordt een overleg gevoerd tussen vertegenwoordigingen van de certificatie-instellingen en van SIKB. De certificatie-instellingen geven tijdens dit overleg onder meer inzicht in de inhoud, omvang en frequentie van de certificatie-activiteiten conform dit certificatieschema in het afgelopen jaar. Tevens worden branchebreed waargenomen tekortkomingen van het afgelopen jaar behandeld.

Toelichting

Hiermee kan men mogelijke knelpunten die zich in de praktijk voordoen opsporen en zonedig aanpassen in het certificatieschema.

Ook worden tijdens het jaarlijkse overleg de branchebreed te onderzoeken aandachtspunten voor het aankomende jaar besproken, evenals het functioneren van de hieronder beschreven jaarlijkse rapportage.

Schriftelijke communicatie

SIKB stelt de certificatie-instelling zo spoedig mogelijk op de hoogte van elke aanpassing in deze beoordelingsrichtlijn en in het bijbehorende protocol 11001.

De certificatie-instelling rapporteert vóór 1 maart van enig jaar aan SIKB over de auditresultaten en klachtenafhandeling binnen dit certificatieschema in het voorafgaande kalenderjaar. De in deze rapportage te verstrekken gegevens omvatten minimaal het volgende:

- het aantal gecertificeerde bedrijven per 1 januari en per 31 december van het betreffende kalenderjaar;
- het aantal certificaten dat er in het kalenderjaar bij is gekomen en dat is ingetrokken;
- een verantwoording van het aantal daadwerkelijk uitgevoerde controle onderzoeken per afgegeven certificaat, in relatie tot het aantal uit te voeren controle onderzoeken;
- het aantal vastgestelde afwijkingen per onderwerp met daarbij de onderliggende redenen;
- het aantal sancties jegens de gecertificeerde bedrijven per categorie van sancties met daarbij de onderliggende redenen;
- verbetervoorstellen van de eisen naar aanleiding van genomen sancties jegens gecertificeerde bedrijven;
- knelpunten die zich in de praktijk voordoen en die men met een aanpassing van het certificatieschema zou kunnen verkleinen of wegnemen.

Als de certificatie-instellingen en SIKB overeenkomen om voor deze jaarlijkse rapportage een (digitaal) model op te stellen, dan hanteren de certificatie-instellingen vanaf dat moment dit model of format.

4.5 Certificaat-overname

Het kan zijn dat het bedrijf of de certificatie-instelling besluit om de certificatie-overeenkomst te beëindigen. Het staat het bedrijf vrij om nadien een opdracht te verlenen aan een andere certificatie-instelling. Als dit binnen drie maanden na beëindiging gebeurt is sprake van certificaatovername.

In die situatie verzoekt het bedrijf de certificatie-instelling, waar het onderzoek eerder is uitgevoerd, alle relevante rapportages rechtstreeks toe te zenden aan de andere certificatie-instelling. De certificatie-instelling waar het onderzoek eerder is uitgevoerd voert dit verzoek uit.

De certificatie-instelling waarnaar het bedrijf wil overstappen beoordeelt de beschikbare documentatie. Als blijkt dat de rapportages onvolledig zijn of dat het bedrijf niet volledig aan de eisen voldeed moet het bedrijf een nieuw certificatie onderzoek volgens de eisen uit deze beoordelingsrichtlijn positief doorlopen voordat tot certificatie kan worden overgegaan.

Het is een bedrijf niet toegestaan op enig moment te beschikken over meer dan één geldig certificaat voor dezelfde activiteiten onder dit certificatieschema, anders dan bedoeld in paragraaf 4.3.1.

Bijlage 1 Literatuur

Deze bijlage is informatief

Besluit Bodemkwaliteit	
BRL SIKB 2100	Mechanisch boren
BRL 6000-21	Ontwerpen, installeren van energiecentrales met WKO.
BUM BE deel 1	BesluitvormingsUitvoeringsMethode Bodemenergiesystemen provinciale taken - Toetsen en beschikken in het kader van de Waterwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en de provinciale milieuverordening.
CROW 132	Werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water.
HUM BE deel 1	HandavingsUitvoeringsMethode Bodemenergiesystemen provinciale taken - Toezicht en handhaving in het kader van de Waterwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en de provinciale milieuverordening.
ISSO publicatie 39	Langetermijnkoudeopslag in de bodem
ISSO publicatie 72	Ontwerpen van individuele en klein elektrische warmtepompsystemen.
ISSO publicatie 73	Ontwerp en uitvoering van verticale bodemwarmtewisselaars.
ISSO publicatie 80	Handboek integraal ontwerpen van collectieve installaties met warmtepompen in de woningbouw.
NEN-EN-ISO 9000	Kwaliteitsmanagementsystemen - Grondbeginselen en verklarende woordenlijst
NEN-EN-ISO 9001	Kwaliteitsmanagementsysteem – Eisen
NEN-EN ISO/IEC 17000	Conformiteitsbeoordeling - Verklarende woordenlijst en algemene principes
NEN-EN ISO/IEC 17021	Accreditatienorm voor certificatie-instellingen die managementsystemen certificeren
NEN-EN-ISO/IEC 17065	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten.
Protocol 2101	Mechanisch boren
Protocol 11001	Ontwerp, realisatie en beheer van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen.
Regeling Bodemkwaliteit	

Bijlage 2 Reglement voor het gebruik van het beeldmerk

Het onderaan deze pagina afgebeelde beeldmerk "Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB", verder te noemen "het beeldmerk", is gekoppeld aan dit certificatieschema om naar alle betrokken partijen duidelijkheid te verschaffen over de kwaliteitsborging van Bodemenergiesystemen.

Alleen bedrijven die én gecertificeerd zijn voor in het certificatieschema 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen' beschreven activiteiten én hun daaruit voortvloeiende jaarlijkse afdracht aan SIKB hebben voldaan mogen het beeldmerk hanteren. Deze bedrijven verkrijgen het recht om het beeldmerk plaatsen:

- in verslagen over bodemenergiesystemen, maar alleen als de betreffende activiteiten volledig zijn uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema;
- op briefpapier, mits de brief geen melding maakt van bodemenergiesystemen die niet zijn of worden uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema;
- in algemene zin (inclusief promotie, bedrijfspresentatie), als deze documentatie:
 - mede betrekking heeft bodemenergiesystemen die zijn of worden uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema én
 - op geen enkele manier betrekking heeft op bodemenergiesystemen die niet zijn of worden uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema.

Wanneer een document over meerdere activiteiten gaat, waarvan een deel wel en een deel niet volgens de eisen uit dit certificatieschema is of wordt uitgevoerd, dan mag het beeldmerk alleen op een zodanige manier in dat document worden geplaatst dat volstrekt duidelijk is welke activiteiten volgens de eisen uit dit certificatieschema zijn uitgevoerd. Hierbij gelden de eisen zoals vermeld in de ten tijde van het ontwerp, realisatie of beheer en onderhoud van de bodemenergiesystemen voor het bedrijf vigerende versie van dit certificatieschema. Bij gebruik van het beeldmerk wordt steeds in het verslag vermeldt welk protocol van toepassing is op het in het verslag beschreven werk.

Toelichting

Eigenaar en uitgever van het beeldmerk is SIKB. Het beheer van het beeldmerk en het toezicht op een juist gebruik van het beeldmerk wordt voor het certificatieschema 'ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergrondse deel bodemenergiesystemen' uitgeoefend door het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer, dat functioneert onder SIKB. De daartoe bevoegde certificatie-instellingen zien toe op een juist gebruik van het beeldmerk tijdens hun controles bij de gecertificeerde bedrijven.

Tegen bedrijven of instellingen die het voorgeschreven gebruik van het beeldmerk overtreden kunnen sancties worden ingesteld. Een mogelijke sanctie is het verlies van de bevoegdheid van het gebruik van het beeldmerk. Het beeldmerk is wettig gedeponeed. Tegen misbruik van het beeldmerk wordt privaatrechtelijk opgetreden.

Bijlage 3 Aanwijzingen voor af te geven certificaten

De certificatie-instelling neemt de hieronder tussen aanhalingstekens ("...") weergegeven tekstpassage integraal over op het af te geven certificaat en volgt voor het overige de in deze bijlage opgenomen aanwijzingen.

"Dit procescertificaat is op basis van BRL SIKB 11000, versie 2.0, afgegeven conform het Reglement van [certificatie-instelling] voor [in te vullen door certificatie-instelling] voor het toepassingsgebied protocol 11001, versie [vigerende versienummer] en beperkt tot de hieronder vermelde scope[s] zoals gedefinieerd in paragraaf 1.2 van deze beoordelingsrichtlijn:

[hier de scopes waarvoor het certificaat geldt in te vullen door de certificatie-instelling].

Voor het Besluit bodemkwaliteit is dit een door de Minister van Infrastructuur en Milieu erkend certificaat, indien het certificaat is opgenomen in het overzicht van erkende bodemintermediairs op de website van Bodem+."

De certificatie-instelling neemt de hieronder tussen aanhalingstekens ("...") weergegeven tekstpassage over op het af te geven certificaat of op een bijlage bij dat certificaat:

"[Certificatie-instelling] verklaart hierbij op basis van het uitgevoerde certificatie-onderzoek dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de door [certificaathouder] verrichte werkzaamheden, bestaande uit het gehele proces van [ontwerp, detailengineering, realisatie, beheer en onderhoud; alleen die onderdelen vermelden die vallen onder de hierboven aangegeven scope van dit certificaat] van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen, inclusief de voor een goede uitvoering benodigde secundaire processen, dat begint bij de acceptatie van de opdracht en dat eindigt bij de overdracht van informatie en/of verslaglegging van de ontwerpfase en/of overdracht van revisiebescheiden van de realisatiefase en/of een beheerplan voor de beheer- en onderhoudsfase, aan de opdrachtgever, bij voortdurende voldoening aan de in dit procescertificaat vastgelegde processpecificaties en – in voorkomende gevallen - aan de eisen aan een alternatieve werkwijze, zoals die zijn vastgelegd in de procedure "alternatieve werkwijze" in paragraaf 1.3.2 van BRL SIKB 11000.

[Certificatie-instelling] verklaart dat met in achtname van het bovenstaande [productnaam/eindresultaat van het proces] in zijn toepassing(en) voldoet aan inhoudelijke eisen die het Besluit Bodemkwaliteit en Regeling Bodemkwaliteit stellen aan [het ontwerp, de realisatie, beheer en onderhoud; alleen die onderdelen vermelden die vallen onder de hierboven aangegeven scope van dit certificaat] van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen.

[Certificatie-instelling] verklaart dat voor dit procescertificaat geen controle plaatsvindt op de meldingsplicht en/of informatieplicht van de gebruiker aan het bevoegde gezag."

De certificatie-instelling vermeldt op het procescertificaat verder ten minste:

- elke vestiging van de certificaathouder waarop het certificaat van toepassing is;
- de contactgegevens van elke vestiging van de certificaathouder waarop het certificaat van toepassing is:
 - naam;
 - vestigingsadres;
 - postcode;
 - vestigingsplaats;

- telefoonnummer.
- dat het een procescertificaat betreft op basis van het systeem voor certificatie van processen ondersteund door beoordeling van het management systeem, zoals beschreven in NEN-EN-ISO/IEC 17067;
- dat de opdrachtgever zich in geval van klachten wendt tot de certificaathouder en, zo nodig, tot de certificatie-instelling;
- logo van de certificatie-instelling;
- certificaatnummer, datum afgifte certificaat en datum einde geldigheid certificaat;
- ondertekening door de certificatie-instelling;
- afbeelding van het beeldmerk Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB.

